

Foto: ooyhag/RA

2019

Salhus Tricotagefabrik

DOKUMENTASJONSVEDLEGG

RIKSANTIKVAREN

Innhold

Lokalisering.....	2
Beskrivelse.....	2
Historie	2
Omfang	4
Bruken i dag.....	7
Bygninger.....	12
Fabrikkbygg 1900	12
Fabrikk 1910	39
Fabrikkbygg 1953 med vaskeri- og appreturtilbygg.....	54
Stilasskur.....	71
Varmeloftet	74
Fabrikkbygg 1934	77
Fyrhus med skorstein	80
Lagerbygg 1938	86
Fabrikkbygg 1927 med appreturtilbygg	88
Fabrikkbygg 1932	90
Industrivernlager og trafo-stasjon.....	95
Smie og mekanisk verksted 1918	106
Oljetank til dampkjelle 1905	119
Lagerbygg fra 1954	121
Garasje fra 1954	123

Fjellhall fra 1927	126
Arbeiderbolig nr. 19	128
Bryggerhus med toalett til nr. 19	136
Boder til nr. 19.....	138
Arbeider- og lærerbolig fra 1864.....	141
Kveldheim, disponentbolig fra 1866	147
Rulleboden fra 1865	155
Trekaier.....	160
Fabrikkbygg fra 1913	160
Varemottak 1959.....	164
Skolehus fra 1878	167
Arbeiderbolig nr. 29 Skåldalshuset.....	172
Uthus arbeiderbolig nr. 29 Skådalshuset	178
Steinsatt hage.....	182
Lekeplass	183
Badeplass på Rotholsneset 1959.....	187
Stier, trappeløp, steinsetting, murer gelendre og gjerder	195

Salhus Tricotagefabrik

Lokalisering

Anlegget til tidligere Salhus Tricotagefabrik ligger i Hordaland, Bergen kommune, Åsane bydel rundt tre mil nord for Bergen sentrum.

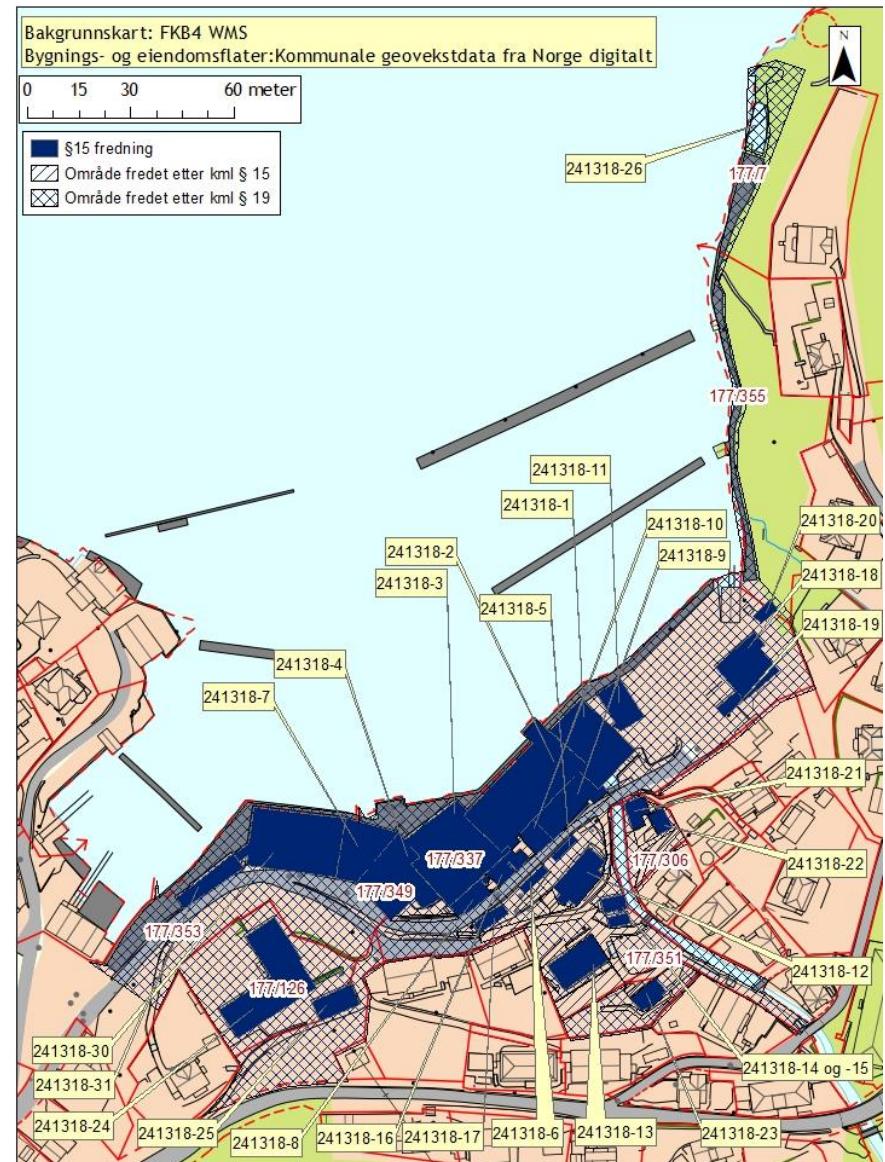
Beskrivelse

Salhus tricotagefabrik består av fabrikkbygg som er ulike i stil, materialer, fremtoning og funksjon. Til det hører elementer av bebyggelsen rundt som fremstår som en tilfeldig fremvokst bedriftsby der elva Mila utgjør et skille mellom bebyggelsen som ble reist i fabrikkens regi og den av arbeiderne. Bebyggelsen på nordsiden av elven ble reist av arbeiderne og det er der tilflytterboligen som utgjør anleggets eldste bygning befinner seg. Det bratte terrenget formet lokalsamfunnet og ferdsselsveier i form av steinsettinger, steinmurer, gangstier, trappeløp og gelendre.

Historie

Firmaet J. Ramm & Clausen, senere Salhus Tricotagefabrik, ble etablert i 1859 av Philip Clausen og Johan E. C. Ramm. Ramm og Clausen var innvandrere fra Slesvig, områder som i dag ligger i Tyskland og Danmark, og hadde tidligere arbeidet for Peter Jebsen, en annen innvandrer fra Slesvig, som tidligere hadde etablert sitt bomullsvervi Arne spinneri i Ytre Arna i 1846. Det finnes ikke tall på hvor mange trikotasjefabrikker som eksisterte ved etableringen av Salhus, men fra amtmennenes femårsberetning kjenner vi imidlertid til at det har vært en tidligere trikotasjefabrikk i perioden 1827 til 1840. En fabrikk oppgis i 1845, men så faller trikotasjefabrikene bort fra statistikken frem til 1875, da det var seks trikotasjefabrikker i Norge. Antallet økte til 19 i 1890.

Salhus Tricotagefabrik var blant de første trikotasjefabrikene i landet og var landets første helmekaniserte. At Salhus Tricotagefabrik satset på ull skyldtes

leveringsvanskene for bomull under den amerikanske borgerkrigen.

Fabrikken på Salhus baserte seg den første tiden på kjøp av ferdig garn og sysselsatte mellom 1865 og 1888 mellom 50 og 60 personer. Senere skulle antall sysselsatte komme opp i nærmere 350. Bedriften gikk konkurs i 1888 som følge av uheldige investeringer, men ble restrukturert som selskap, med Clausen som disponent og med navnet Salhus Tricotagefabrik A/S. I 1894 etablerte Clausens sønn det som fikk navnet Salhus Væverier. Maskinparken på fabrikken ble gradvis utvidet og gikk fra håndkraft til damp i 1863 og elektrisk drift i 1917.

Ved trikotasjefabrikken var det få store arbeidskonflikter og samfunnet var i mindre grad preget av samme radikalisering av arbeiderne som mange andre ensidige industristeder i mellomkrigstiden. Dette kan sees dels i sammenheng med Salhus som samfunn, med fabrikkens og bedriftsledelsens posisjon i samfunnet. Dette synligjøres blant annet med streiken ved fabrikken i 1920. Da satte bedriftsledelsen hardt mot hardt og kvittet seg med streikelederne. Etter streiken ble fagforeningen nedlagt og det ble ikke gjennomført noen form for reorganisering av fagforening i Salhus før i 1945.

Trikotasjefabrikken hadde i sin første tid en overvekt av mannlige ansatte, men fabrikken fikk etter hvert et flertall kvinnelige ansatte

og hovedvekten blant dem var unge, ugifte kvinner.

Industrietableringen var en alternativ sysselsetning til primærnæringene og førte til en sterk befolkningsvekst i områder med industri. Dette gjorde seg særlig gjeldene på Østlandet og i Oslo, men også i fjordene rundt Bergen. Industrietablering førte således til en økende urbanisering i Norge fra 1850. Den store utvandringen i perioden gav mindre geografisk forskjøning av befolkningen enn industrialiseringen, da den, med unntak av Nord-Norge, var omtrent lik over hele landet - by som bygd.

Salhus er et typisk eksempel på et industristed som vokste frem rundt bedriften. Bedriftsledelsen ved Salhus bodde i fabrikkklokalet før bygningen «direksjonen» ble bygget i 1866 og arbeiderboliger ble bygget allerede i 1860, og ellers ettersom behovet oppstod. På den måten vokste det frem en «company town» i Salhus, men ikke så ensartet eller omfattende som ved andre industristeder i Norge. Arbeiderne reiste selv flere av boligene. Siden fabrikken hadde mer enn 30 ansatte var den lovforpliktet til å reise en skole for de ansattes barn. Forholdet til de ansatte var preget av tidens idealer med den paternalistiske bedriftsleder som det store forbildet. De ansattes levevilkår skulle være gode både av hensyn til produksjonsevne, men også som sosial kontroll. Bedriftseierne støttet av den grunn opp om oppbyggelig aktivitet som kultur og idrettsliv, men pleiet lite kontakt med lokalbefolkningen utover arbeidet.

Den norske teknisk- og bekledningsindustrien var en viktig del av den norske industrialiseringen og hadde i 1939 rundt 65 000 av totalt 252 000 sysselsatte i norsk industri. Ut fra sysselsettingstallene ser det også ut til at denne industrien var mindre sensitiv enn andre deler av norsk næringsliv for krisene i mellomkrigstiden. Salhus Tricotagefabrik A/S kom seg gjennom kriseårene uten nedbemanninger. Kriseårene synes imidlertid tydelig på statistikken for teknisk- og bekledningsindustrien, men industrien hentet seg raskt inn igjen. I 1946 var antall sysselsatte i industrien falt til 56 800 og teknisk- og bekledningsindustrien utgjorde 11,6 % av bruttoproduktet til landets samlede industri det året. I 1974 var 29 500 sysselsatt i tekniskindustrien og i 2006 var det kun 5400 ansatte igjen. For Salhus var årene etter andre verdenskrig og frem til 1960-tallet gode tider, men som sysselsettingstallene viser, fikk teknisk- og bekledningsindustrien i Norge tøffere tider etter andre verdenskrig. Økt globalisering og frihandel med tekstiler førte til ny konkurransen. I perioden 1970 til 1990 gikk antallet bedrifter og sysselsettingen generelt nedover. Salhus Tricotagefabrik A/S ble drevet frem til 1989 da styret vedtok å legge ned driften. Da hadde Salhus Væverier vært stengt siden 1976. Totalt forsvarer 750 arbeidsplasser i Salhus knyttet til tekniskindustrien.

Omfang

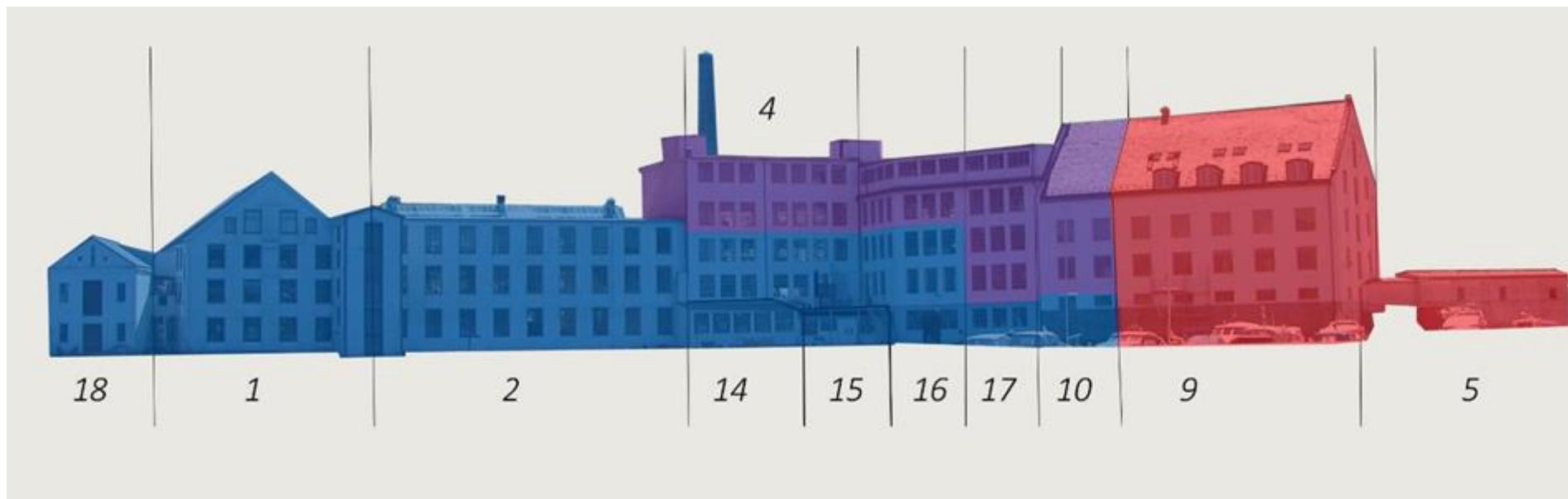
Riksantikvaren freder bygninger og objekter på nedenforstående tabeller

Objektsnavn	Askeladden-id	Gnr/Bnr	Bygningsnr.	omfang
Fabrikk 1900	241318-1	177/337	139959477	Interiør og eksteriør
Fabrikk 1910	241318-2	177/337	139959418	Interiør og eksteriør
Fabrikk 1953 med, vaskeritilbygg og appreturtilbygg	241318-3	177/337	139959426	Interiør og eksteriør
Fabrikk 1927 med appreturtilbygg (er knyttet til eiendom 177/349), og fabrikkbygg fra 1934	241318-4	177/349, 177/337	139959434	Eksteriør og interiør
Stillasskur	241318-5	177/337		Eksteriør
Varmeloft	241318-6	177/337	14049185	Eksteriør
Fabrikkbygg 1934	241318-7	177/349	139750896	Eksteriør
Fyrhus med skorstein	241318-8	177/337	14049207	Eksteriør
Lagerbygg fra 1938, kjeller fra 1863	241318-9	177/337	139959388	Eksteriør
Smie og mekanisk verksted fra 1918	241318-10	177/337	139959396	Eksteriør og interiør
Fabrikkbygg fra 1932	241318-11	177/337	139959361	Eksteriør
Arbeiderbolig	241318-12	177/337	139712978	Eksteriør
Skolehus fra 1878	241318-13	177/337	139712951	Eksteriør
Lekeplass	241318-33	177/377		Utomhuselement
Bryggerhus med toalett for nr. 19 (arbeiderbolig)	241318-14	177/337	139822226	Eksteriør
Boder til nr. 19	241318-15	177/337	139822234	Eksteriør
Arbeidervernlager og klubbkontor, samt transformatorkiosk	241318-16	177/337	14049193	Eksteriør og interiør
Oljetank til dampkjede	241318-17	177/337	14049215	Eksteriør
Lagerbygg fra 1954	241318-18	177/337	139750918	Eksteriør
Garasje fra 1954	241318-19	177/337	25616812	Eksteriør
Fjellhall fra 1927	241318-20	177/337, 177/355		Eksteriør
Arbeiderbolig nr. 29	241318-21	177/306	139642775	Eksteriør
Uthus til nr. 29	241318-22	177/306	139642783	Eksteriør
Arbeiderbolig og lærerbolig fra 1864	241318-23	177/351	139822242	Eksteriør
Kveldheim, disponentbolig fra 1866	241318-24	177/126	13917612	Eksteriør

Rulleboden fra 1865	241318-25	177/126	20829265	Eksteriør
Rotholsneset badeplass fra 1959	241318-26	177/7		Utomhuselement
Fabrikkbygg fra 1913	241318-30	177/353	139959450	Eksteriør
Varemottak 1959	241318-31	177/353	139959469	Eksteriør
Stier, trappeløp, steinsetting, murer gelendre og gjærder	241318-34	177/337 ,177/306, 177/355		Utomhuselement

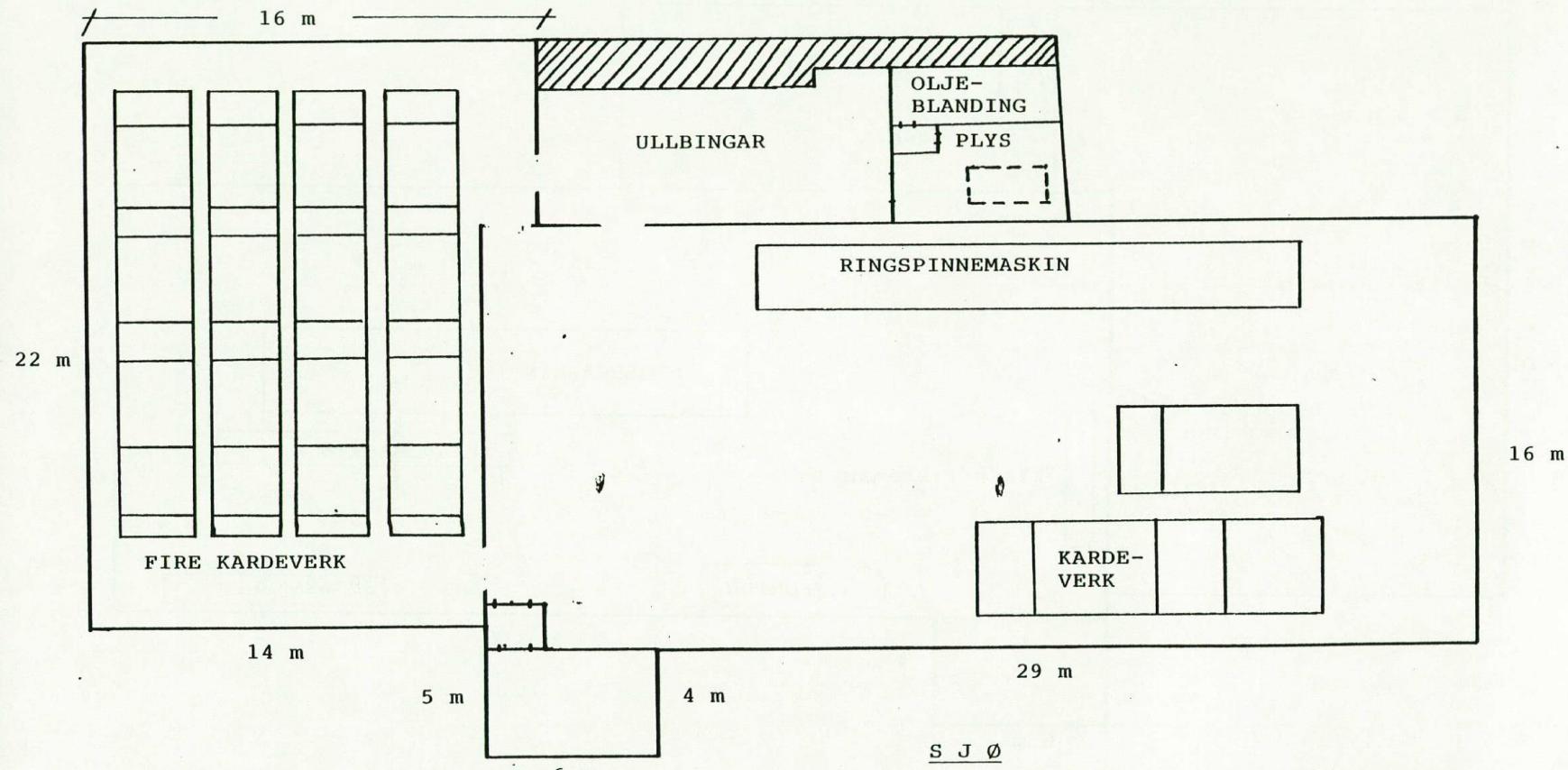
Bruken i dag

I dag benyttes bygningsmassen etter Salhus tricotagefabrik delvis som kontorer, verksted og magasiner for bevaringstjenesten for Museene i Hordaland og delvis som Salhus trikotasjemuseum som formidler historien til Salhus tricotagefabrik samt tekstil og konfeksjonsindustrien i Norge.

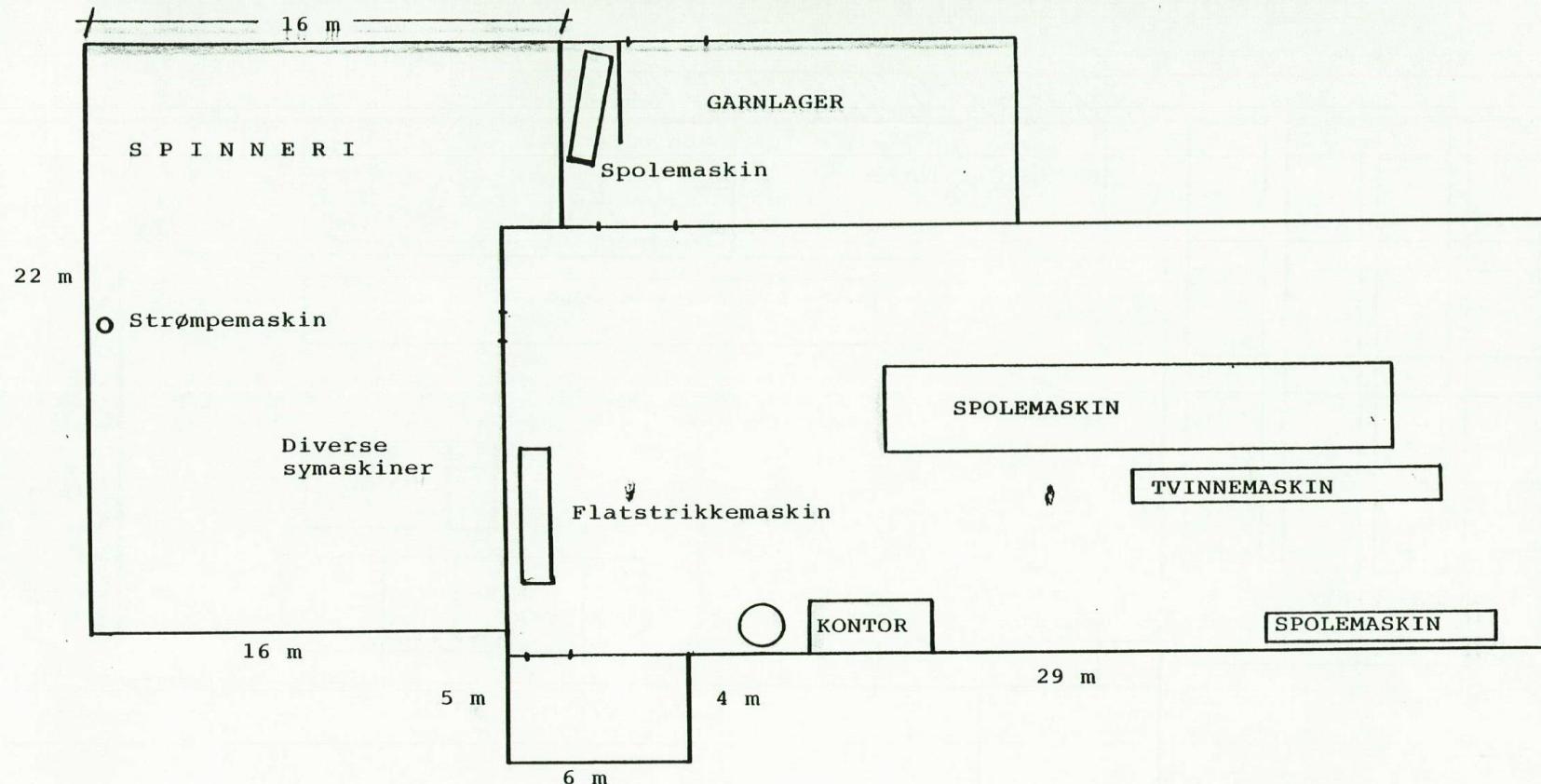

S I T U A S J O N S S K I S S E   K A R D E R I E T 1 . E T G

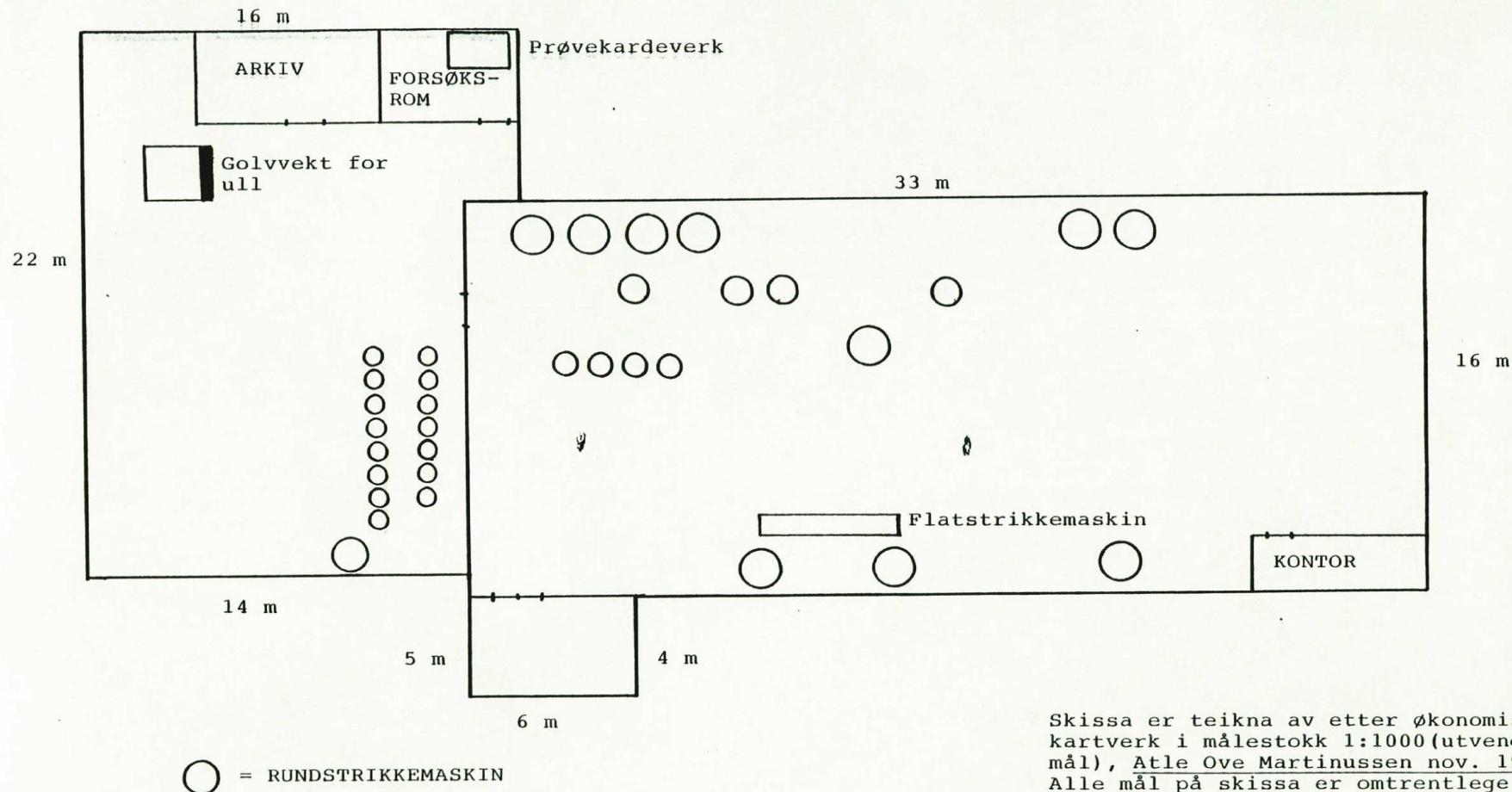
Skissa er teikna av etter økonomisk
kartverk i målestokk 1:1000 (utvendes
mål). Atle Ove Martinussen nov. 1987
Alle mål på skissa er omtrentlege.

S I T U A S J O N S S K I S S E   SPOLERIET 2, ETG

Skissa er teikna av etter økonomisk
kartverk i målestokk 1:1000 (utvendes
mål). Atle Ove Martinussen nov. 1987
Alle mål på skissa er omtrentlege.

S I T U A S J O N S S K I S S E   STRIKKERIET 3, ETG

Bygninger

Fabrikkbygg 1900

Askeladden ID 241318-1 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 139959477

Datering 1900, bygget av Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør, intertriør og inventar i alle etasjer

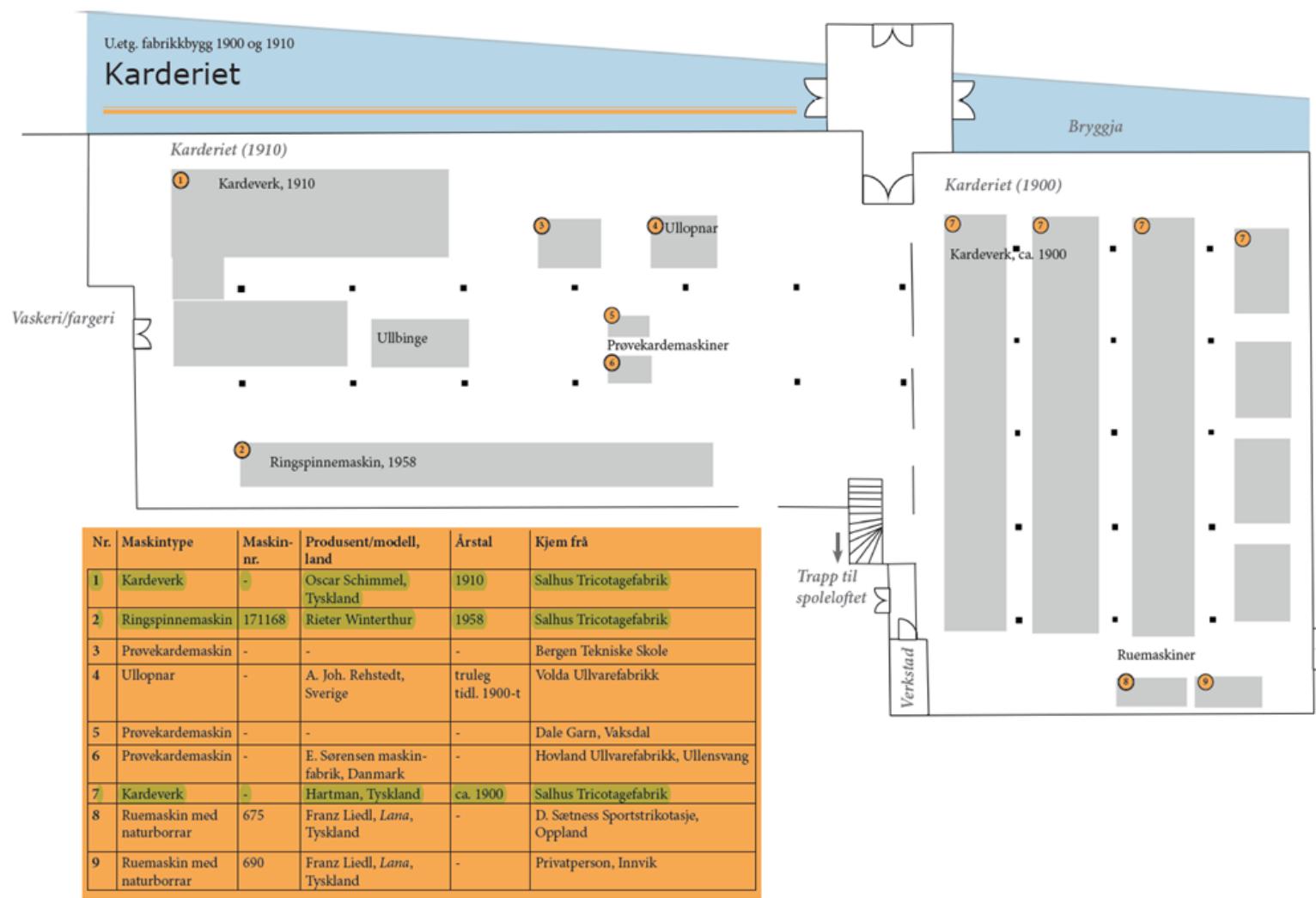
Bygget og brukt som produksjonslokale da fabrikken var i drift. Første etasje var karderi med kardemaskiner fra 1900. Andre etasje var blant annet brukt til spinning med selfaktorer (automatisk spinnemaskin, ordet er en forvrenging av engelsk «self actor») og ringspinnemaskiner. I tredje etasje finner vi Ullaloftet, brukt til ull-lager og sortering. I fjerde etasje var det øg ull-lager. Transporten av ull ned fra Ullaloftet til forbehandling før karding gikk i sjakt som er bevart.

I dag er alle etasjene bevart og benyttet i varierende grad i omvisninger.

Grov bindingsverk bygd på muret fundament av naturstein, delvis ute i sjøen. Milaelva går i et murt elveløp under bygningen og har sitt utløp der. Tak tekket med teglstein. Mønerettingen er snudd 90 grader i forhold til de andre fabrikkbyggene. Det er vinduer i store areal av veggene på bygget. Det er lastedører i alle etasjer på bygget. Bygget er på fire etasjer inkludert loftet. Bygget henger sammen med 1910-bygget på den ene siden og har to overganger til 1932-bygget via bro.

Grunnmur av oppmurt naturstein, bjelkelag lagt rett på steinsatt grunn. Yttervegger i grovt bindingsverk, kledd med liggende dobbeltfalsa profilerte kledningsbord. Taket er tekket med enkeltkrummet uglasserte teglsteinspanner. Fastvinduer med enkle glass, der vertikale sprosser er i tre og horisontale i støpejern. Lastedører av bord med skråband. Nyere gulv lagt i deler av gulv i forbindelse med Mila-elvas løp. Nyere varevinduer.

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

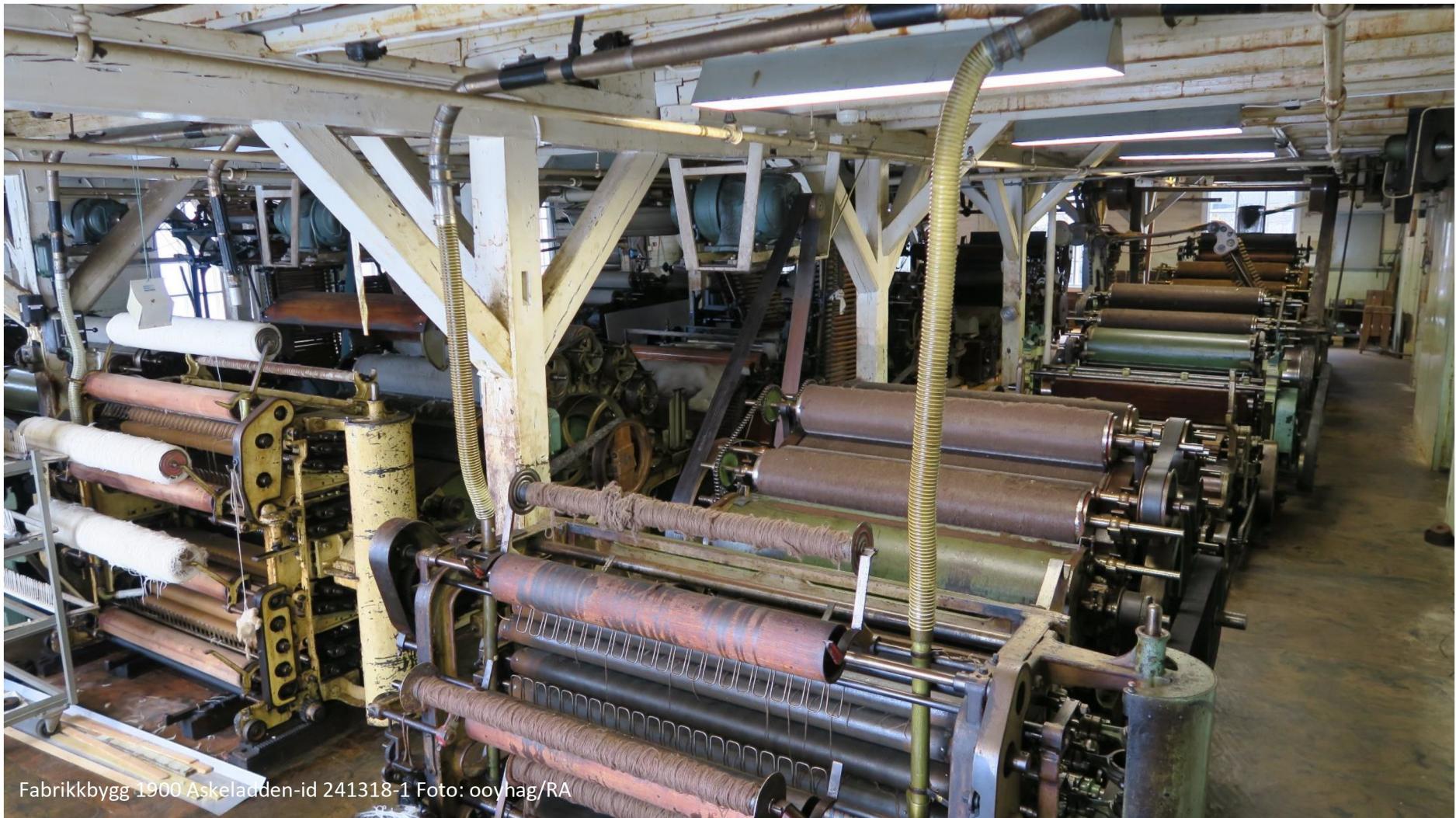
Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

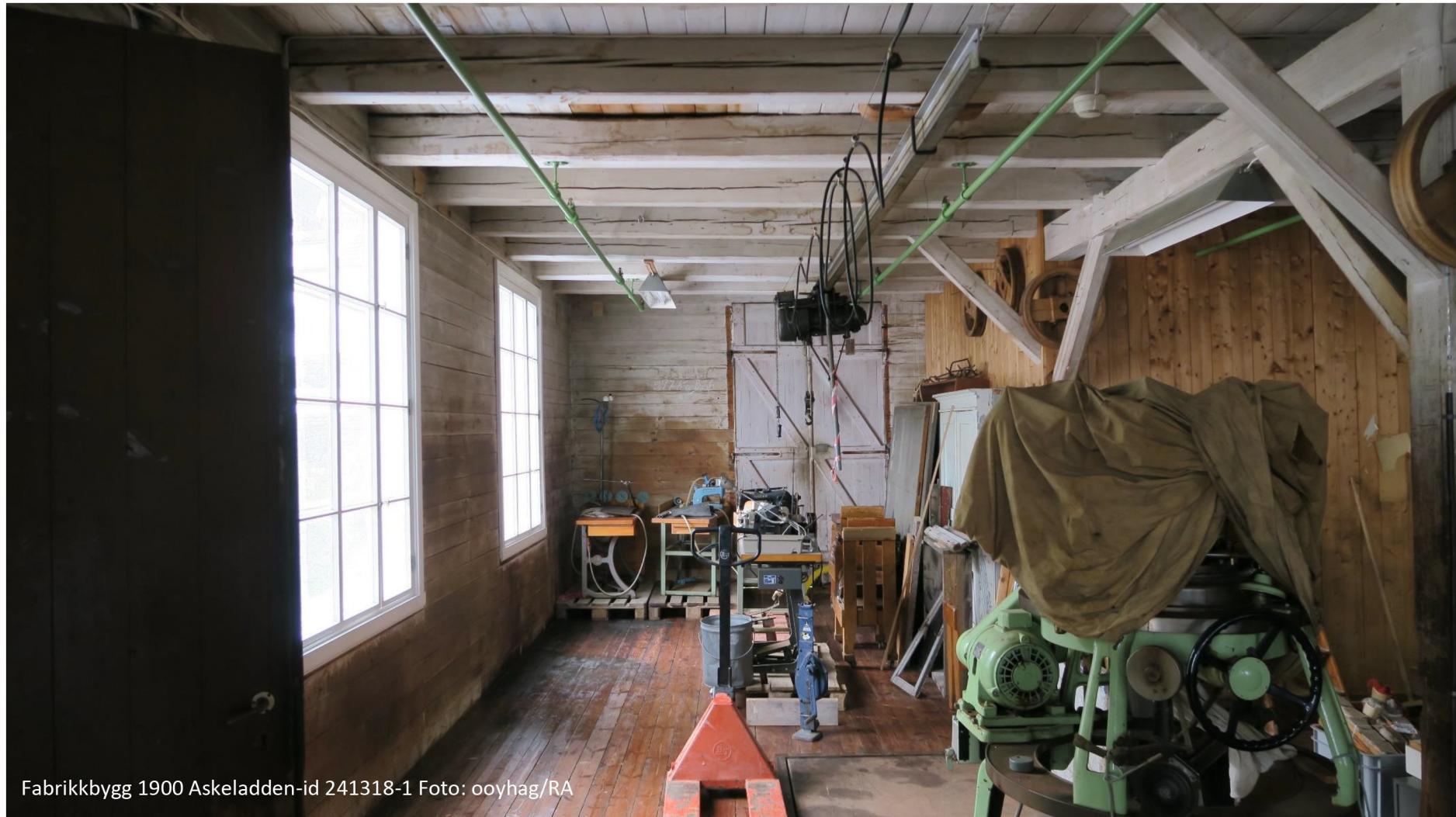
Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

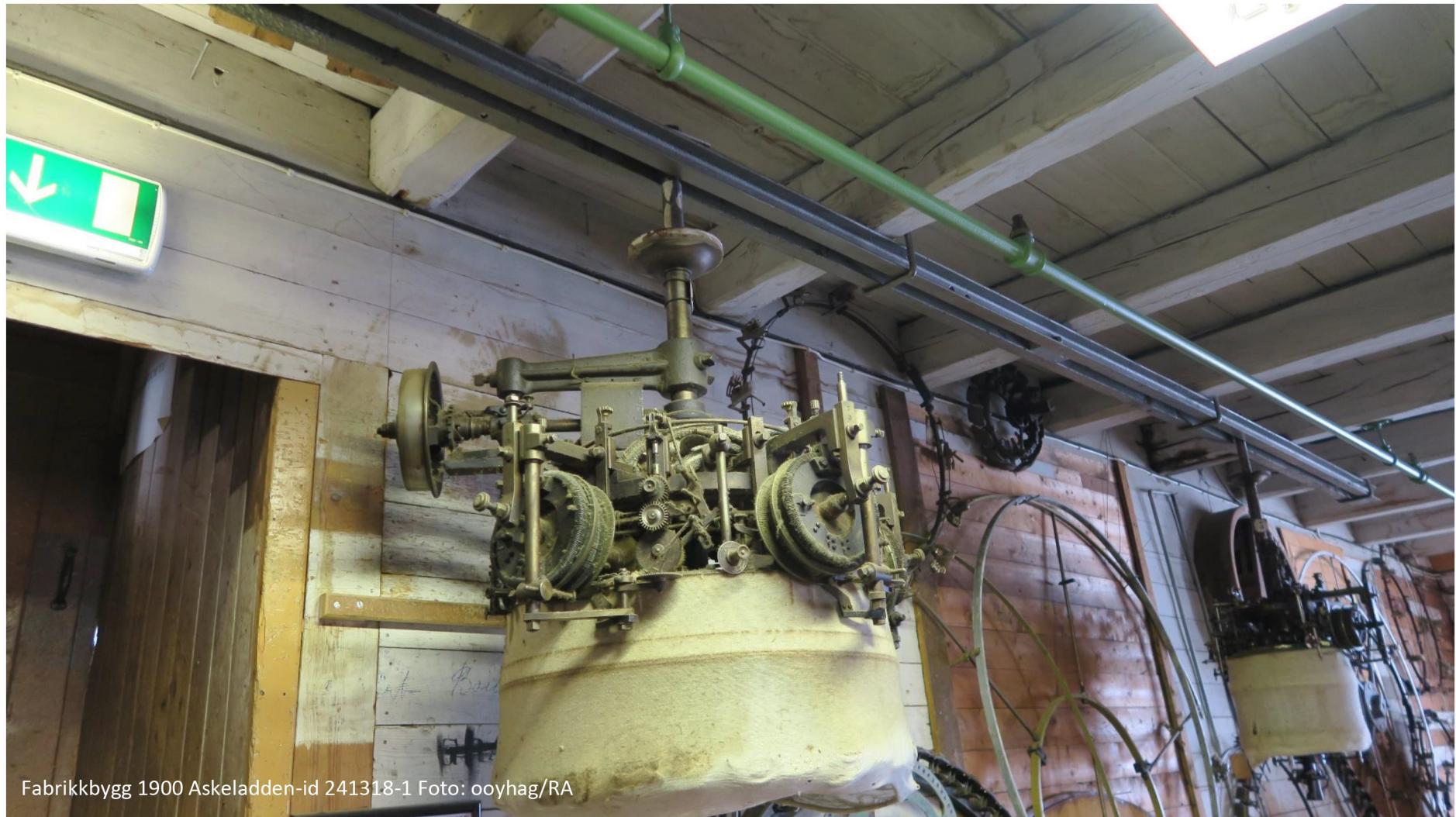
Fabrikkbygg 1900 Askeladden fd 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1900 Askeladden-id 241318-1 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910

Askeladden-ID 241318-2 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 139959418

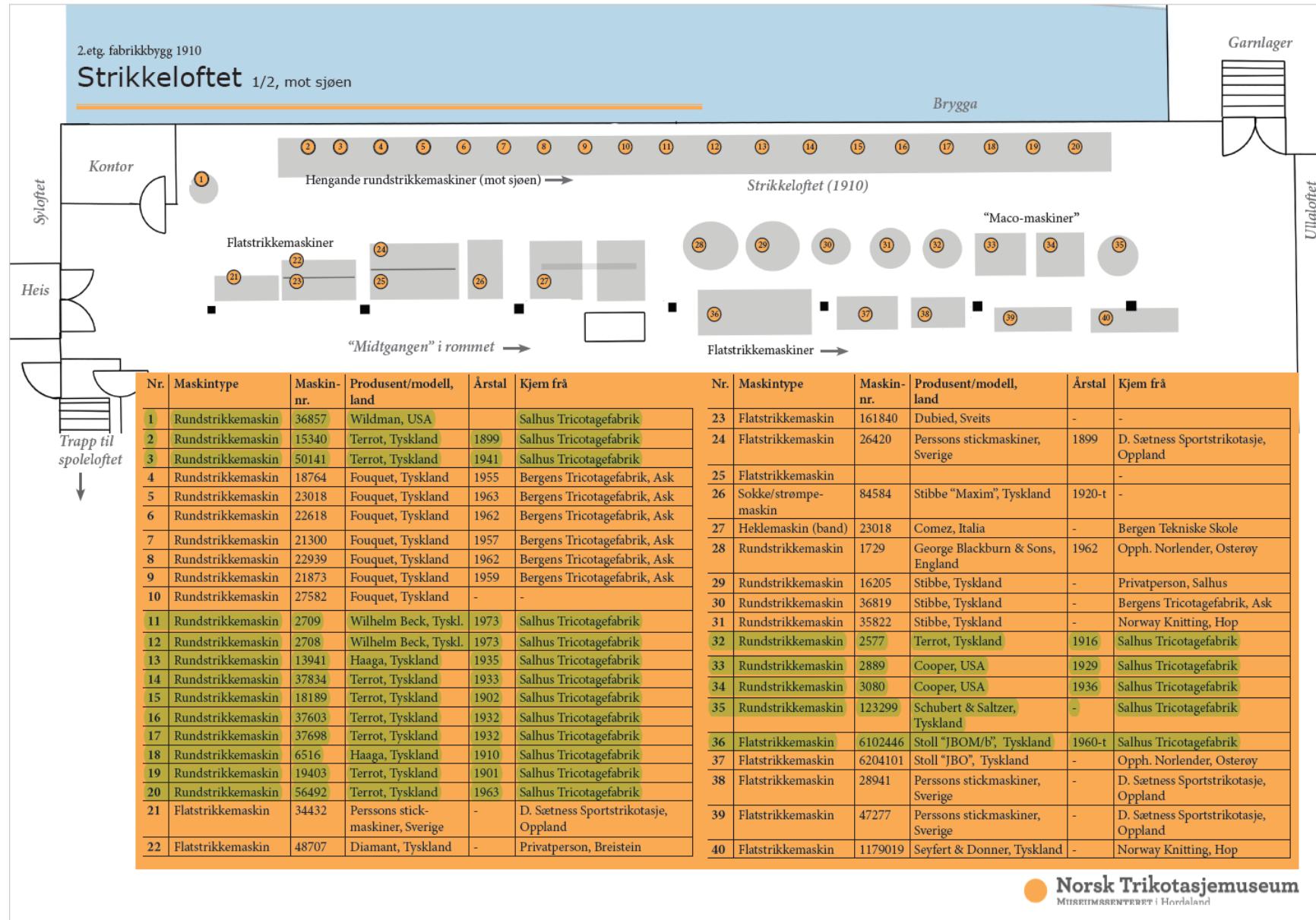
Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

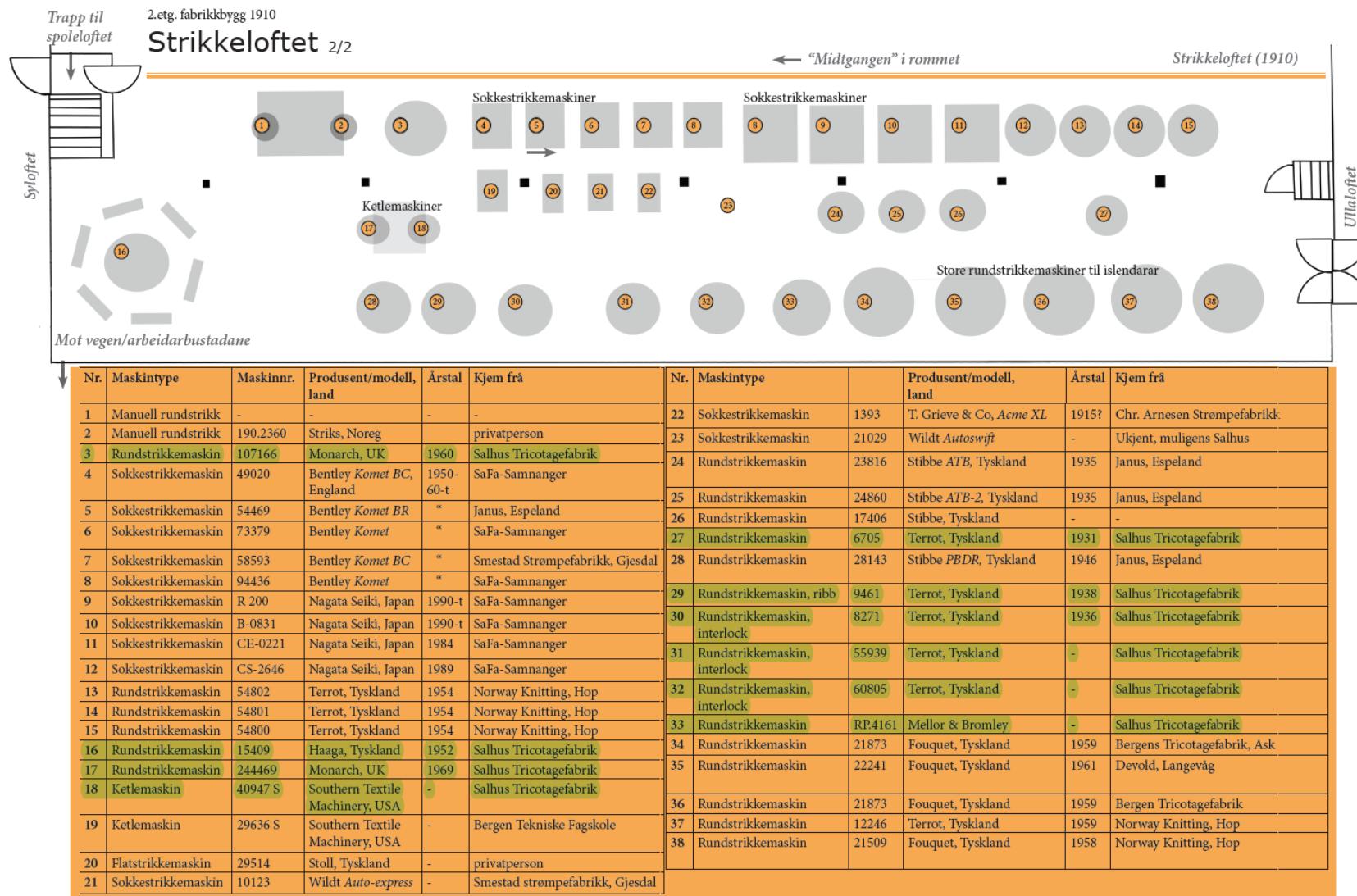
Omfang: eksteriør, intertriør og inventar samtlige etasjer

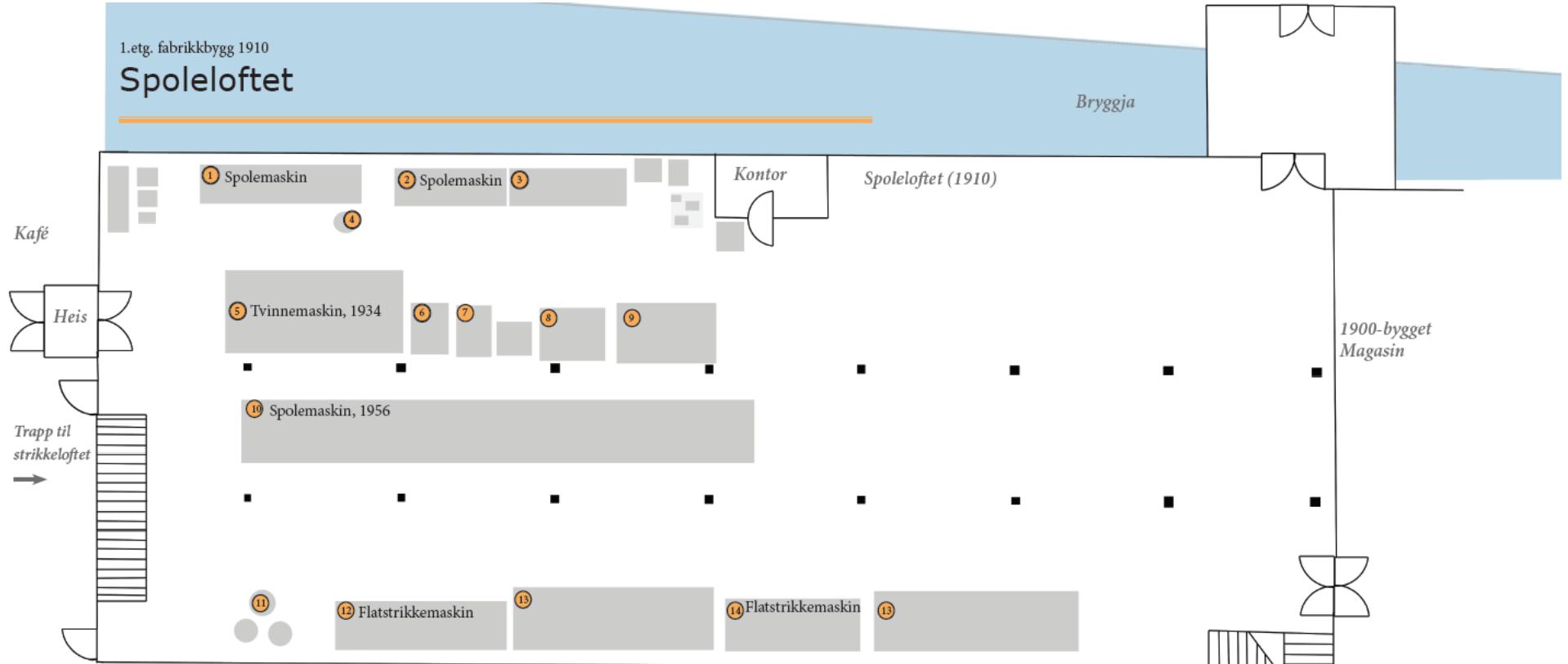
Bygget var brukt som produksjonslokale da fabrikken var i drift. Første etasje var brukt til karding og spinning av ull, i andre etasje var "spoleloftet", med maskiner for tvinning av garn og spoling over på spoler. I tredje etasje var strikkeavdelinga ("strikkeloftet"), med flat-, rundstrikke- og sokkestrikkemaskiner. I bakkant av bygget er det en eldre kjeller med rom for oljebehandling og plys, prosessen der fibre løsnes, renses og forberedes til karding og spinning. I bakkant av spoleloftet er det et tilbygg brukt til garnlager. I Rommene finnes det foruten maskiner; luftfuktere, skap med verktøy og reservedeler til maskineri, vareheiser/føringssjakter. Gulvene er flere steder preget av bruk og har fått innfelte partier av mer slitesterkt tre (eik) og trengtong, et lokalt utviklet gulvbelegg. Alle etasjer er sprinklet. Mot sjøen er det et mindre tilbygg som har porter mot sjøsiden. Tilbygget er omtalt som garnlager.

1910- bygget har grunnmur i naturstein, delvis i sjø. Veggene er grovt utmurt bindingsverk, kledd med liggende dobbelfalsede bord. Det er store faste vinduer i fasadene. Vinduene har enkle glass og vertikale sprosser i tre, horisontale i støpejern. På taket er en takrytter som slipper dagslyset ned i strikkeloftet. Taket er tekket med bølgeblikk.

Plantegning for 1900-bygget viser også karderiet i 1910-bygget.

Nr.	Maskintype	Maskinnr.	Produsent, modell, land	Årstal	Kjem frå
1	Spolemaskin	-	Leesona style 50, USA	etter 1959	Salhus Tricotagefabrik
2	Spolemaskin	195/37, 608/47	Schweiter, Tyskland	1937/ 1947	Bergens Tricotagefabrik, Askøy
4	Bandmaskin	-	-	-	Cebelle-Trengereid
5	Tvinnemaskin	21539	Carl Hamel, Tyskland	1934	Salhus Tricotagefabrik
6	Spolemaskin med trekoner	-	-	1900-20	Volda Ullvarefabrikk
7	Spolemaskin med trekoner	-	-	1900-20	Truleg privatperson, Salhus
8	Spolemaskin	-	Schweiter, Tyskland	-	-
9	Spolemaskin (til renning til banddev)	-	delvis heimelaga	-	Cebelle-Trengereid, Bergen
10	Spolemaskin	31555-31560	Leesona Roto-Cone 44, USA	1956	Salhus Tricotagefabrik
11	Symaskiner til samantråkling av metervare		Gebrüder Dohle 714, Tyskland	1930-t	Vikebo Strikkevarerefabrikk, Meland
12	Flatstrikkemaskin	3409317	Stoll AJUM, Tyskland	-	Norlender, Osterøy
13	Delar til selfaktor/spinnemaskin	3526	Oscar Schimmel & Co, Tyskland	1914	Innvik Ullvarefabrikk, Stryn
14	Flatstrikkemaskin	-	Stoll ANV, Tyskland	-	Oleanna, Espeland (no Arna)

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

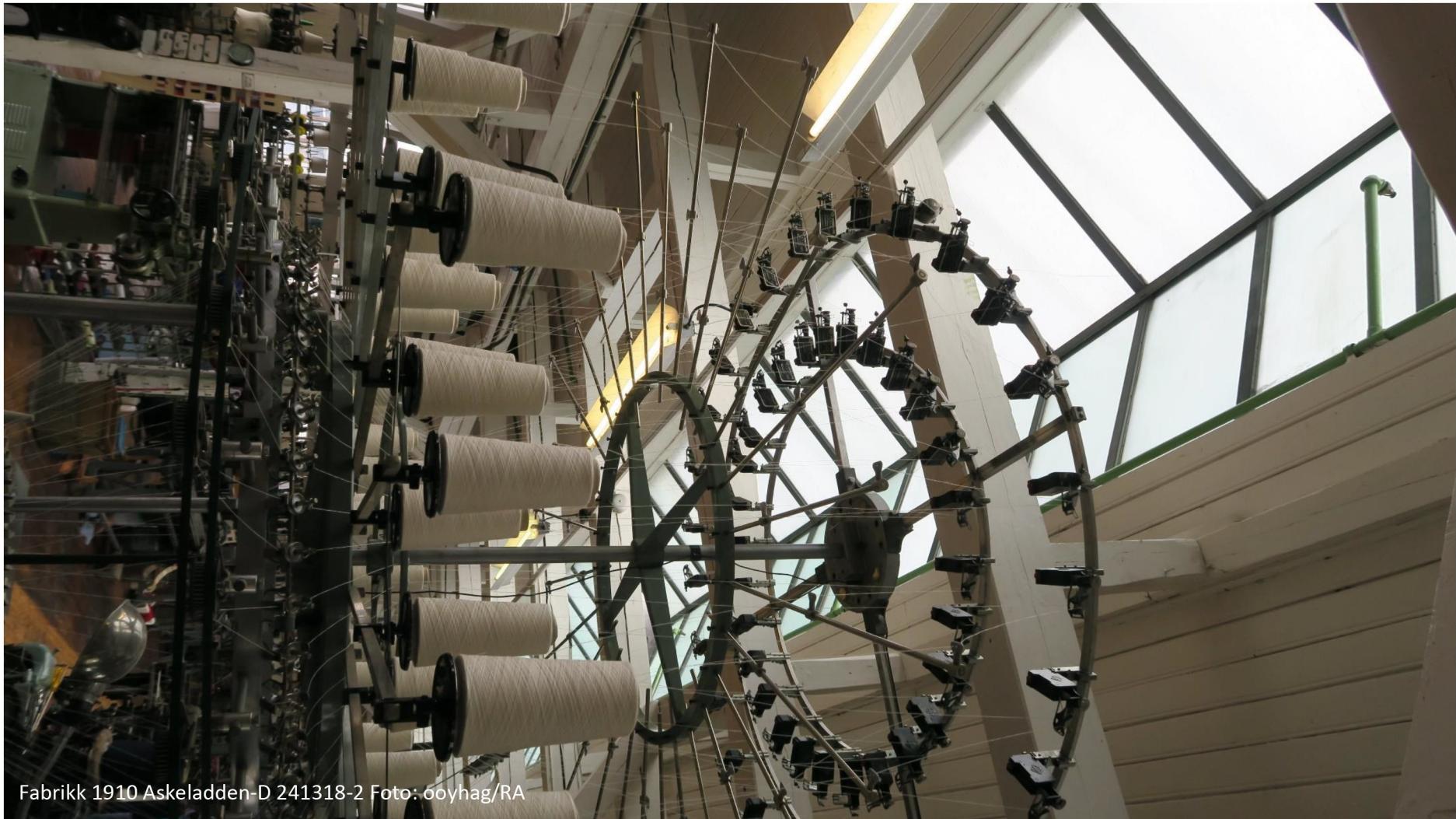
Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikk 1910 Askeladden-D 241318-2 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1953 med vaskeri- og appreturtilbygg

Askeladden-id 241318-3 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 139959426

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør, intertriør og inventar i kjeller og sysal.

Bygget var brukt som produksjonslokale da fabrikken var i drift. Kjelleren var vaskeri for vasking av ull og metervare (stoffer). Det er tilknyttet to tilbygg til kjelleretasjen for vaskeri og appretur. Appretur er en samlebetegnelse på prosesser tekstiler påføres for å tilføre det kvaliteter som at det f.eks. blir fyldigere, tyngre, stivere eller mykere. Vaskeritilbygget ligger på sjøsiden og appreturtilbygget mot veien. Første etasje har hatt flere funksjoner blant annet brukt som kantine fra 1970-tallet. Det har også stått maskiner her. Andre etasje: strikkeavdeling. De øverste etasjene har huset sysaler. 1953- bygget er knyttet til vaskeritilbygg på sjøsiden som også er bygget i 1953, og appreturtilbygg vender ut mot veien og baksiden.

I dag er kjelleretasje og andreeetasje bevart og inngår i fredningen med tilhørende maskineri jf. liste over interiør. første-, tredje- og fjerdeetasje benyttes i dag til publikumsmottak og magasiner. Magasinene er bygget som rom i rommet.

Grunnmur i naturstein ellers betongbygg på fem etasjer med taktekking av papp av nyere dato. Store deler av veggene har vinduer i fasadene. Store vinduer med enkelt glass, sprosser i jern. Vaskeritilbygget er reist i betong og har tilsvarende vinduer som bygningens hovedkropp, men er tekket med bølgeblikk. Appreturtilbygget ligger forsenket i forhold til veien. Tilbygget er utført i bindingsverk med liggende panel og har tre vinduer. Bygge er tekket med bølgeblikk.

Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1954 og 1927

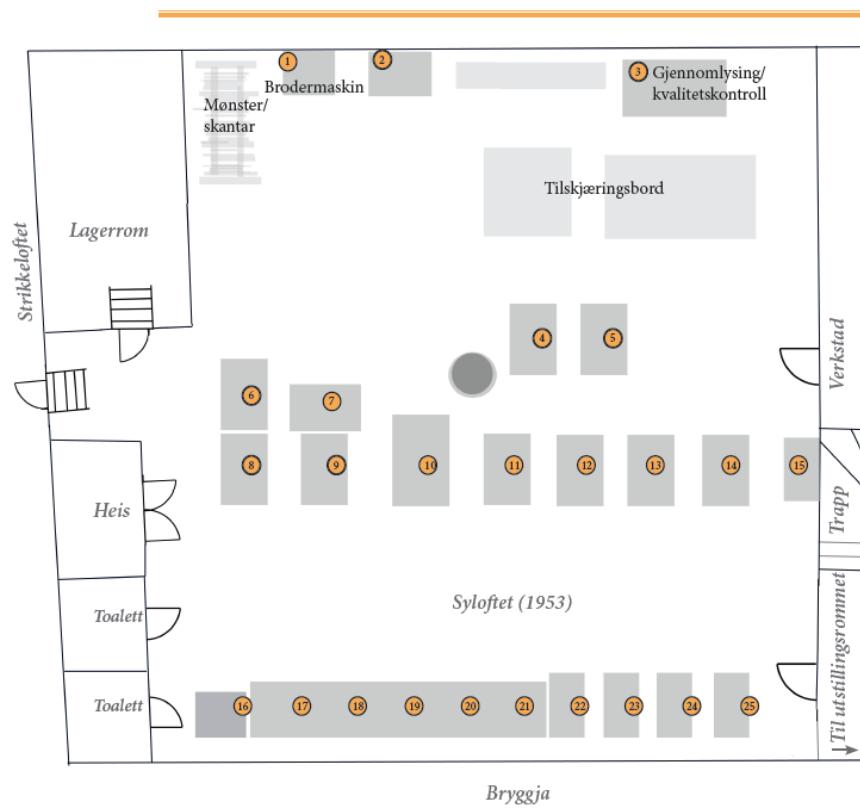
Kjellar

Fabrikkbygg 1954 og 1927

Nr.	Maskintype/modell	Maskin-nr.	Produsent/modell, land	Årstal	Kjern frå
1	Vaskemaskin/ VM-90	1140	Brekke & Sønner Mek.verksted, Oslo	1950	Salhus Tricotagefabrik
2	Vaskemaskin/ VM-12-HD	8203	O. Jakobsons maskinverksted, Oslo	1963	Salhus Tricotagefabrik
3	Gjennomlysingsmaskin, Airtex		Calator, Borås, Sverige		Salhus Tricotagefabrik
4	Tørkeapparat/ tørkesylinder for ull?, varma med damp		Fleissner		Salhus Tricotagefabrik
5	Snuapparat		Maschinenfabrik Arbach		Salhus Tricotagefabrik
6	Tafleapparat (apretur)	4122	Grand Rapids Textile Machinery Co., USA		Salhus Tricotagefabrik
7	Sentrifuge	24521	Calor		Salhus Tricotagefabrik
8	Sentrifuge		umerka		Salhus Tricotagefabrik
9	Opprullingsmaskin/ KF 52	11632	Maschinenfabrik Arbach	1957	Salhus Tricotagefabrik
10	Vekt	191104	Toledo Scale		Salhus Tricotagefabrik
11	Opprullingsmaskin/ KF 52	10676	Maschinenfabrik Arbach	1967	Salhus Tricotagefabrik
12	Rundstrikkemaskin	ukjent	truleg Stibbe, Tyskland		Salhus Tricotagefabrik?
13	Rundstrikkemaskin	184445	Fouquet, Tyskland		Salhus Tricotagefabrik
14	Rundstrikkemaskin/ MNC-PL	20970	Mayer & Cie, Tyskland	1976	Salhus Tricotagefabrik
15	Sentrifuge		Calor	17793	Salhus Tricotagefabrik
16	Valke (apretur)		Hemmer	1969	Salhus Tricotagefabrik
17	Valke?		umerka	-	Salhus Tricotagefabrik
18	Fargekar (nytta som vaskemaskin)		umerka	-	Salhus Tricotagefabrik
19	Ruemaskin (apretur)	39646	Ernst Gessner, Tyskland	-	Salhus Tricotagefabrik
20	Fargekar 3		til metervare		Salhus Tricotagefabrik
21	Fargekar 2		til metervare		Salhus Tricotagefabrik
22	Fargekar 1		til metervare		Salhus Tricotagefabrik
23	Fargekar 4		til metervare		Salhus Tricotagefabrik
24	Fargekar				
27	-31: vaskemaskiner og centrifuger		umerka		treng nærmere undersøking
32	Fargeblandeapparat		Thon		Salhus Tricotagefabrik

2.etg. fabrikkbygg 1953

Syloftet

Nr.	Maskintype	Maskinnr.	Produsent, modell, land	Årstal	Kjem frå
1*	Brodermaskin	1427	Marco, Mehrkopf-Stickautomat kl. 15, TY		Norsk flagg og fanefabrikk, Oslo
2	Symaskin til sokkar, m/retteapparat som vrenger sokken	51950	Conti Complet 222 vario, Italia	ca. 1994-97	SaFa Samnanger
3	Gjennomlysingsmaskin	-	Calator, Borås, Sverige	-	Salhus Tricotagefabrik
4	Symaskin	256951	Union Special 19300 A, USA		Salhus Tricotagefabrik
5*	Symaskin, 4-tråds overlock	9129365	Pegasus EX, USA	1990-t	SaFa Samnanger
6	Symaskin	B503010	Singer	ca. 1904	Salhus Tricotagefabrik
7	Besetningsskjærermaskin, skjer stoff til rand på klede	2076	Rowley & Kieser 22-D, Tyskland		Salhus Tricotagefabrik
8	Symaskin, kjedesting: dekk-saum på undertøy/gensarar	AB777976	Singer 148-5, USA	-	Salhus Tricotagefabrik
9	Symaskin	AJ727547	Singer 105-6, USA	ca. 1950	Salhus Tricotagefabrik
10	Symaskin, lockstitch	EK803947	Singer 451 K 5, USA	ca. 1955	Bergens Fjærfabrikk
11	Symaskin	EN109930	Singer 246 K 16, USA	ca. 1958	Salhus Tricotagefabrik
12	Symaskin, overlock	271174	Union Special, USA	-	Janus, Espeland
13	Symaskin	112961	Rimoldi, Italia	-	Salhus Tricotagefabrik
14	Symaskin	AM830852	Singer 251-4, USA	ca. 1952	Truleg Salhus Tricotagefabrik
15	Pompon-maskin (duskar)		Emil Nestel DPA, Tyskland		D. Saetness Sportstriktasje, Oppland
16	Symaskin til etikettar	498235	Pfaff, Tyskland		Janus, Espeland
17	Symaskin, overlock	AC415648	Singer 81-20, USA	ca. 1929	Salhus Tricotagefabrik
18	Symaskin, lockstitch	L26550	Willcox & Gibbs, USA	-	Salhus Tricotagefabrik
19	Symaskin	Y9652610	Singer 95 K 40, USA	ca. 1935	Salhus Tricotagefabrik
20	Symaskin, superlock	39117	Willcox & Gibbs 803C1, USA	-	Salhus Tricotagefabrik
21	Symaskin, superlock	39198	Willcox & Gibbs 803C2, USA	-	Salhus Tricotagefabrik
22	Symaskin, 2-tråds kjedesting	AK256963	Singer 147-81, USA	ca. 1951	Salhus Tricotagefabrik
23	Symaskin	677889	Rimoldi, Italia	-	Salhus Tricotagefabrik
24	Symaskin, flatlock	F 15801	Willcox & Gibbs 300B, USA	-	Salhus Tricotagefabrik
25	Symaskin, 2-tråds kjedesting (bukser, hanskars m.m.)	AK256963	Singer 147-81, USA	ca. 1951	Salhus Tricotagefabrik

* Maskin 1 og 5 er nyare maskiner fra etter Salhus Tricotagefabrik la ned, innkjøpte spesielt til bruk av museet.

Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 interiør i kjeller: ooyhag/RA

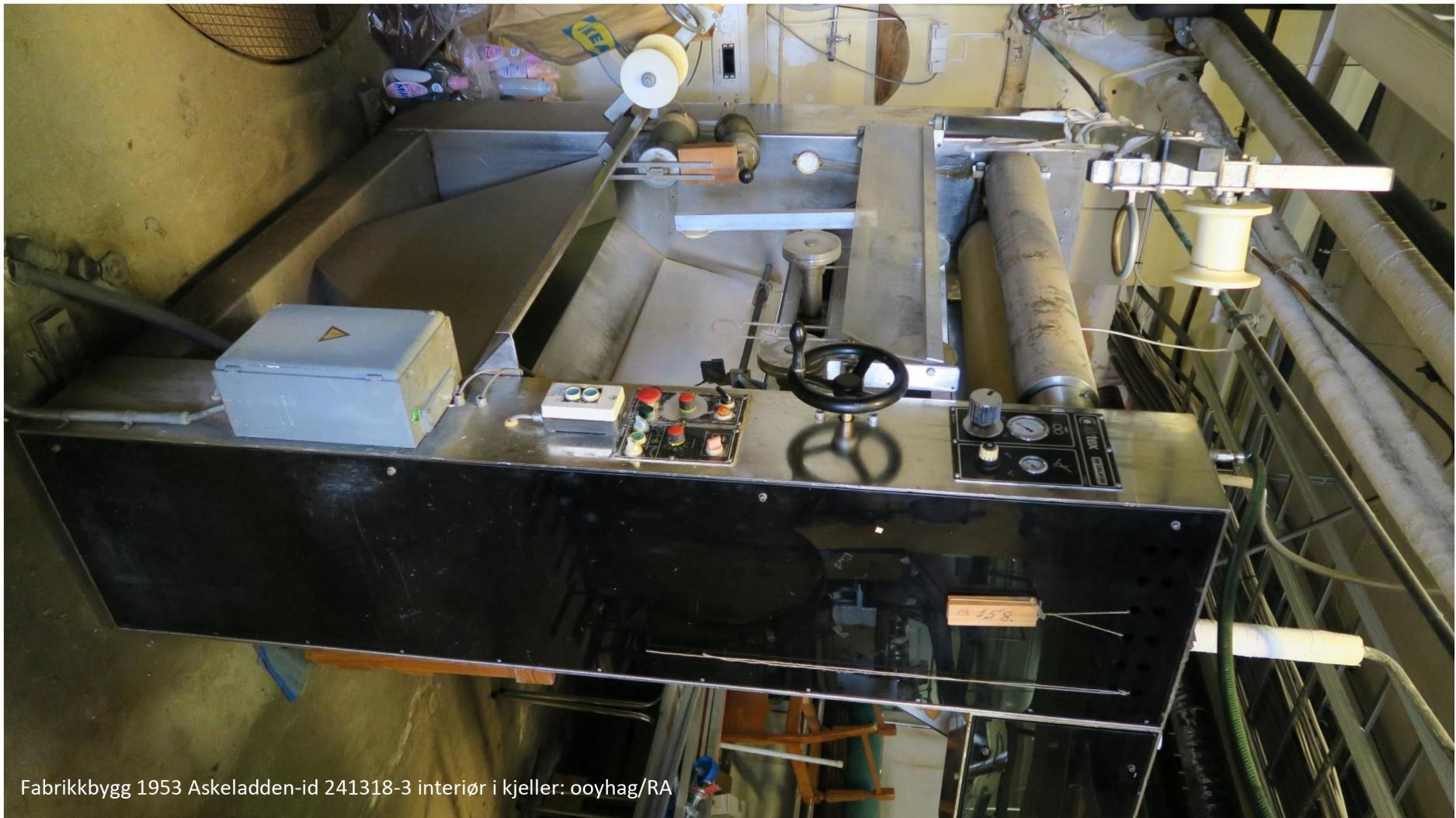
Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 interiør i kjeller: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 interiør i kjeller: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 interiør i kjeller farveblander: ooyhag/RA

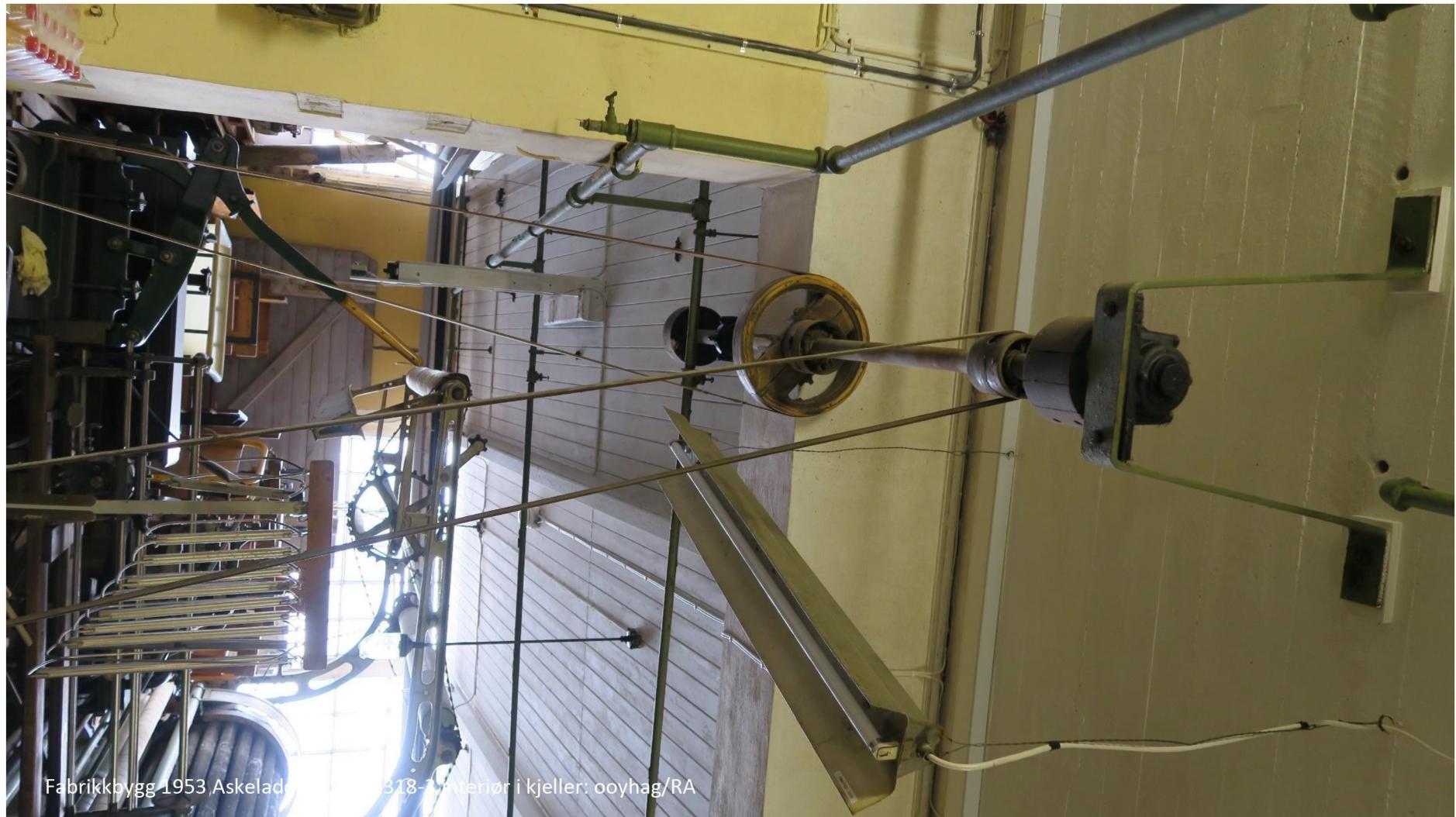
Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 interiør i kjeller: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 interiør i kjeller: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 interiør i kjeller: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 interiør i kjeller: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1953 Askeladden-id 241318-3 interiør i andreetasje: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1953 Åsleldden-id 241318-3 interiør i andreetasje: ooyhag/RA

Stilasskur

Askeladden-id: 241318-5 Gnr/Bnr: 177/337 Bygningsnummer: finnes ikke

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Byggår: ukjent

Omfang: eksteriør

Lager for trekasser. Opphavet til nåværende navn er ikke kjent.

Betonbygg hvor bakveggen og deler av sidevegger er tørrmurt naturstein og fremstår som en naturlig del av den muren som løper langs veien. Tregulv lagt på grunn. I forkant er det tilgang gjennom gitterport.

Stillasskur Askeladden-id: 241318-5 Foto: ooyhag/RA

Stillasskur Askeladden-id: 241318-5 Foto: ooyhag/RA

Varmeloftet

Askeladden-ID 241318-6 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: uten

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Byggår ukjent

Omfang: eksteriør

Bygget skal opprinnelig blitt benyttet som varmeloft for varmtvannsbrønn i tilknytning til produksjonen.

Grunnmur av betong og naturstein. Trebygning med taktekking av bølgeblikk. Bygningen er kledd med liggende enkeltfalset kledning i nedre del av bygget mot veien. Resten av bygget har stående kledning.

Varmeloftet Askeladden-ID 241318-6 Foto :ooyhag/RA

Varmeloftet Askeladden-ID 241318-6 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1934

Askeladden-ID 241318-7 Gnr/Bnr 177/349 bygningsnummer: 139750896

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Lokalisert mellom 1927 og 1913-bygget. Fabrikkbygg 1934 var produksjon- og lagerbygning som ble benyttet til de siste leddene i produksjonen: damping, pakking, merking, eskeproduksjon osv. Bygningen fremstår som en utvidelse av 1927-bygget. I 1934 ble også 1913-bygget en utvidelse. De to tilbyggene er ulike hverandre stilmessig og begge fremstår som utvidelser av det bygget de ligger nærmest.

Grunnmur i naturstein, Betongbygning i fem etasjer, med taktekking av papp, store vinduer i fasadene med enkle glass og sprosser i jern.

Fabrikkbygg 1934 Askeladden-ID 241318-7 Gnr/Bnr Foto: oyhag/RA

Fabrikkbygg 1934 Askeladden-ID 241318-7 Gnr/Bnr Foto: ooyhag/RA

Fyrhus med skorstein

Askeladden-id: 241318-8 Gnr/Bnr 177/337 Bygningsnummer: 14049207

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Byggår: 1903

Omfang: eksteriør

Pusset teglsteinsbygning. Bygningen er todelt, med ulike takhøyder. Gulvareal på 102 m².

Grunnmur mot terreng av oppmurt naturstein. Ytterveggene er pusset teglstein. Taket er tekket med bølgeblikk. Fastvindu med enkle glass, med jernsprosسور. Skorsteinens nedre del står dels ute, dels inne. De øverste syv (7) meterne av skorsteinen er murt opp i nyere tid, men tilsvarer pipens opprinnelige utseende.

Fyrhus med skorstein Askeladden-id: 241318-8 Foto: ooyhag/RA

Fyrhus med skorstein Askeladden-id: 241318-8 Foto: ooyhag/RA

Fyrhus med skorstein Askeladden-id: 241318-8 Foto: ooyhag/RA

Fyrhus med skorstein Askeladden-id: 241318-8 Foto: ooyhag/RA

Fyrhus med skorstein Askeladden-id: 241318-8 Foto: ooyhag/RA

Lagerbygg 1938

Askeladden-ID 241318-9 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 139959388

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Lagerbygg fra 1938 som bygget på eldre en kjeller fra 1863. Det er inngang fra lagerbygget til spoleloftet i 1910-bygget.

Kjeller er murt i naturstein. Første etasje i pusset teglstein, noe grovt bindingsverk, tak tekket med bølgeblikk. Vinduer med trådglass. Vareport mot vei.

Kjelleretasjen er knyttet til karderiet i 1900- og 1910-bygget.

Lagerbygg 1938 Askeladden-ID 241318-9 Foto: ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1927 med appreturtilbygg

Askeladden-ID 241318-4 Gnr/Bnr 177/337 og 177/349 bygningsnummer: 139959434

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør, interiør og inventar

Bygget ble brukt til produksjon og kontoravdeling da fabrikken var i drift. Kjelleretasjen: vaskeri og appretur/etterbehandling. Andre etasje: kontoravdeling. Tredje og fjerde etasje: klippeloft og sy-saler.

Kjeller etasjen har original innredning og er brukt som museum/lagerlokale. Kontoravdelinga blir brukt som kontoravdeling for ansatte ved museet. Tredje og fjerde etasje er i bruk som magasin for Bergingstjenestene, MuHo.

Betongbygg på fem etasjer med taktekking av papp. Store deler av veggene har vinduer i fasadene. Bygget er bygget sammen med fabrikkbygg 1934 og 1953.

Grunnmur av oppmurt naturstein, ytterveggene er utført i betong. Taket er tekket med papp i nyere tid. I fasaden er det store vindusflater med fastvinduer med enkle glass og sprosser i jern. Tilbygget er en etasje på 43 kvm utført i betong mot sjøen. Taket er tekket med bølgeblikk og det er store fastvinduer med enkelt glass og jernsprosser.

Fabrikkbygg 1927 med appreturtilbygg Askeladden-ID 241318-4 Foto:

Fabrikkbygg 1932

Askeladden-ID 241318-11 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 139959361

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Bruk som produksjons- og lagerlokale da fabrikken var i drift, reist på tomt der kull/koks til fabrikkens dampmaskin ble tatt imot/lagret før elektrifiseringen av driften. Bygget er bygget sammen med 1900-bygget med overganger i to etasjer.

Bygget benyttes i dag delvis som lager for museets stillaser.

Betongbygg på tre etasjer med taktekking av bølgeblikk. Plate på steinsatt grunn. Ytterveggene er utført i betong med tydelige spor etter forskalingen. Taket er tekket med båndtekking. Fastvinduer med enkle glass og sprosser i jern. Bygget har port mot sjøsiden i to etasjer. I andre etasje stikker deler av kranen ut av døren.

Fabrikkbygg 1932 Askeladden-ID 241318-11 Foto:oyhag/RA

Fabrikkbygg 1932 Askeladden-ID 241318-11 Foto:oyhag/RA

Fabrikkbygg 1932 Askeladden-ID 241318-11 Foto:ooyhag/RA

Fabrikkbygg 1932 Askeladden-ID 241318-11 Foto:oyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon

Askeladden-ID 241318-16 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 14049193

Byggherre: Salhus tricotagefabrik AS/ og BKK

Omfang: eksteriør, intertriør

Kjelleretasje inneholder sentral for sprinkleranlegget ved fabrikken. Førsteetasjen er lager for industrivernutstyr til brann og førstehjelp samt klubbkontor.

Bygget er oppført på betongplate på steinsatt grunn. Kjeller har yttervegger av pusset teglstein. Industrivernlageret og klubbkontor er oppført i pusset lettbetong-elementer som hviler på H-bjelker. Taket er tekket med bølgeblikk. Fire vinduer med enkle glass. Trafostasjonen ligger ved siden av bygget og er oppført i betong med tilgang fra veien. Det er en vanntank tilknyttet trafo-stasjonen.

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askeladden-ID 241318-16 Foto: ooyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askeladden-ID 241318-16 Foto: ooyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askeladden-ID 241318-16 Foto:ooyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askeladden-ID 241318-16 Foto: ooyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askeladden-ID 241318-16 Foto: ooyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askeladden-ID 241318-16 Foto: ooyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askeladden-ID 241318-16 Foto:coyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askeladden-ID 241318-16 Foto: ooyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askadden-ID 241318-16 Foto: ooyhag/RA

Industrivernlager og trafo-stasjon, Askeladden-ID 241318-16 Foto: ooyhag/RA

Smie og mekanisk verksted 1918

Askeladen-id: 241318-10

Gnr/Bnr 177/337

Bygningsnummer: 139959396

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør og intertriør

Bygget inneholder smia til fabrikken (1. etg) og mekanisk verksted (2. etg.)

Yttervegger av betong. Valmet tak som er tekket med papp. Fastvinduer med enkle glass, med sprosser i tre. Prefabrikkert støpt pipe.

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladden-id: 241318-10 Foto:

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladden-id: 241318-10 Foto:

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladden-id: 241318-10 Foto:

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladden-id: 241318-10 Foto:

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladen-id: 241318-10 Foto: ooyhag/RA

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladen-id: 241318-10 Foto: ooyhag/RA

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladen-id: 241318-10 Foto: ooyhag/RA

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladen-id: 241318-10 Foto: ooyhag/RA

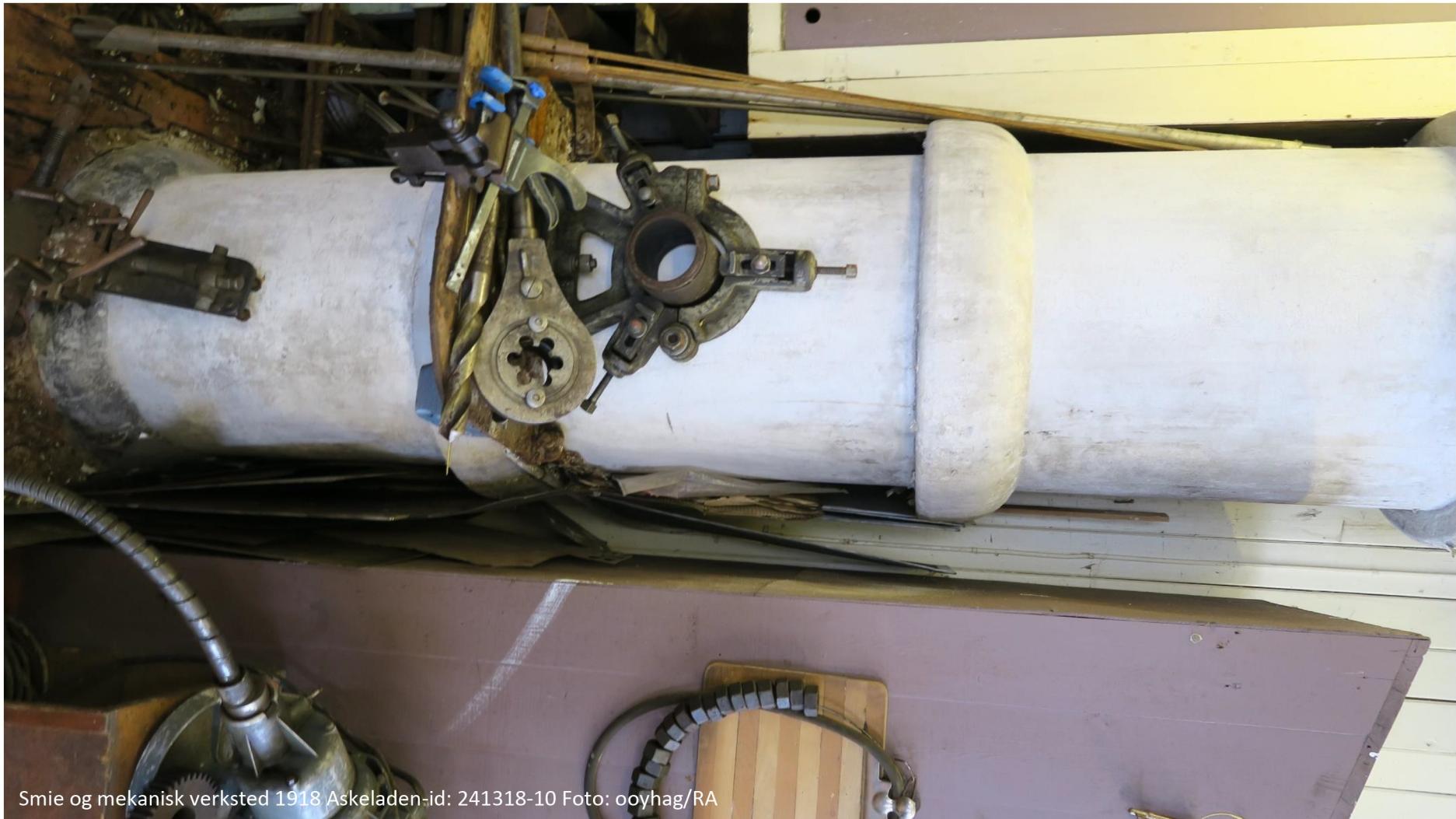
Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladen-id: 241318-10 Foto: ooyhag/RA

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladen-id: 241318-10 Foto: ooyhag/RA

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladen-id: 241318-10 Foto: ooyhag/RA

Smie og mekanisk verksted 1918 Askeladen-id: 241318-10 Foto: ooyhag/RA

Oljetank til dampkjelle 1905

Askeladden-ID 241318-17 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 14049215

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Driftsbygning til oljetank. Bygd inn i terrenget, slettkledning i front og betong i de tre andre øvrige veggene og i taket. Inngang inn via jern eller ståldør. Den gamle oljetanken ble fjernet i 2004 og byttet med en morderne tank.

Oljetank til dampkjole 1905 Askeladden-ID 241318-17 Foto: ooyhag/RA

Lagerbygg fra 1954

Askeladden-ID 241318-18 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 139750918

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Lagerbygg i grovt bindingsverk kledd i bølgeblikk, saltak og dører i front i to etasjer.

Lagerbygg fra 1954 Askeladden-ID 241318-18 Foto: ooyhag/RA

Garasje fra 1954

Askeladden-ID 241318-19 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 25616812

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Enkelgarasje med saltak og garasjeport i ett stykke som som slår oppover. Garasjen er oppført i lettbetongelementer som er pusset. Taket er tekket med papp.

Garasje fra 1954 Askeladden-ID 241318-19 Foto: ooyhag/RA

Garasje fra 1954 Askeladden-ID 241318-19 Foto: ooyhag/RA

Fjellhall fra 1927

Askeladden-ID 241318-20 Gnr/Bnr 177/337 og 177/355 bygningsnummer: uten bygningsnummer

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Fjellhall sprengt ut. Fjellhallen har tidligere blitt benyttet som lager og tilfluktsrom. Inngangsparti i armert betong med inngang gjennom dobbel nettingport.

Fjellhall fra 1927 Askeladden-ID 241318-20 Foto:ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 19

Askeladden-ID 241318-12 Gnr/Bnr 177/306 bygningsnummer: 139712978

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Den første arbeiderboligen i Salhus reist av fabrikken. Opprinnelig inndelt i seks leiligheter.

Grunnmur i oppmurt naturstein, bygningskroppen er utført i maskinlaft som er kledd med liggende panel, valmet tak kledd med teglstein, tilbygg med pulttak tekket med papp. På huset bakside er det utvendig trapp og gang.

Arbeiderbolig nr. 19 Askeladden-ID 241318-12 Foto: ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 19 Askeladden-ID 241318-12 Foto: ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 19 Askeladden-ID 241318-12 Foto: ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 19 Askeladden-ID 241318-12 Foto: ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 19 Askeladden-ID 241318-12 Foto: ooyhag/RÅ

Arbeiderbolig nr. 19 Askeladden-ID 241318-12 Foto: ooyhag/RA

Bryggerhus med toalett til nr. 19

Askeladden-ID 241318-14 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 139822226

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Bryggerhuset har grunnmur i naturstein, utført i grovt bindingsverk med liggende panel som ytterkledning. Vindu med enkle glass og sprosser, utført i tre. Taket er dels saltak, dels pulttak tekket med bølgeblikk.

Boder til nr. 19

Askeladden-ID 241318-1 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 139822234

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Byggår: ukjent

Bygget står på plate på mark. Grovt bindingsverksbygg med pulttak tekket med av bølgeblikk. Deler av vegg er pusset natursteinsmur. Det er dører i front og på side. Mindre vinduer med enkelt glass utført i tre.

Arbeider- og lærerbolig fra 1864

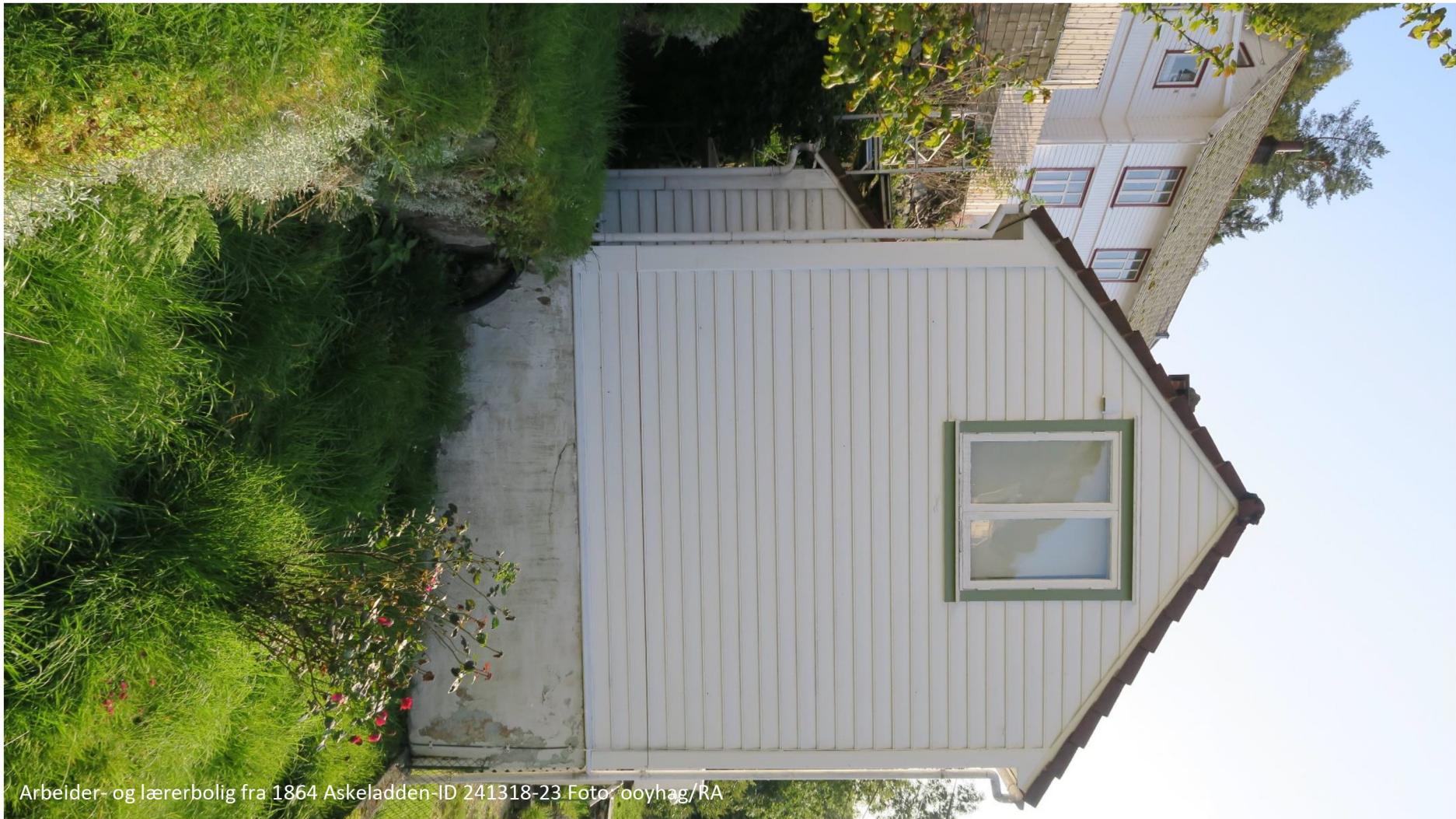
Askeladden-ID 241318-23 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: 139822242

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriørArbeider- og lærerboligen har grunnmur i oppmurt naturstein. Konstruksjonen er dels maskinlaft dels bindingsverk som er kledd med liggende panel. Saltak tekket med betongstein. Vinduer med enkelt glass og koblede rammer.

Arbeider- og lærerbolig fra 1864 Askeladden-ID 241318-23 Foto: ooyhag/RA

Arbeider- og lærerbolig fra 1864 Askeladden-ID 241318-23 Foto: ooyhag/RA

Arbeider- og lærerbolig fra 1864 Askeladden-ID 241318-23 Foto: ooyhag/RA

Arbeider- og lærerbolig fra 1864 Askeladden-ID 241318-23 Foto: ooyhag/RA

Arbeider- og lærerbolig fra 1864 Askeladden-ID 241318-23 Foto: ooyhag/RA

Kveldheim, disponentbolig fra 1866

Askeladden-ID 241318-24 Gnr/Bnr 177/126 bygningsnummer: 13917612

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Kveldheim ble bygget som disponentbolig i 1866 og ble flyttet til nåværende plassering i 1939. I den forbindelse ble det bygget et tilbygg i betong og bygget ble tatt i bruk som aldershjem. Bygget ble ombygget i 1967.

Grunnmur i oppmurt naturstein, veggene i den eldste delen er maskinlaftet og det har et saltak. Den yngste delen er utført i betong og har valmet tak. Alle takflater er tekket med større skiferplater. Vinduene har enkelt glass og er utført i tre. Vinduene i den eldste delen ble skifte i 2016.

Kveldheim, disponentbolig fra 1866 Askeladden-ID 241318-24 Foto: ooyhag/RA

Kveldheim, disponentbolig fra 1866 Askeladden-ID 241318-24 Foto: ooyhag/RA

Kveldheim, disponentbolig fra 1866 Askeladden-ID 241318-24 Foto: ooyhag/RA

Kveldheim, disponentbolig fra 1866 Askeladden-ID 241318-24 Foto: ooyhag/RA

Kveldheim, disponentbolig fra 1866 Askeladden-ID 241318-24 Foto: ooyhag/RA

Kveldheim, disponentbolig fra 1866 Askeladden-ID 241318-24 Foto: ooyhag/RA

Rulleboden fra 1865

Askeladden-ID 241318-25 Gnr/Bnr 177/126 bygningsnummer: 20829265

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Rulleboden er reist til det formålet og har fungert som lager.

Rulleboden har grunnmur i oppmurt naturstein, bygningskroppen er utført i grovt bindingsverk, liggende enkeltfalset kledning. Bygget har saltak som er tekket med bølgeblikk. Det er vinduer med enkle glass utført i tre bygget er bundet sammen med Kveldheim ved en

Rulleboden fra 1865 Askeladden-ID 241318-25 Foto: ooyhag/RA

Rulleboden fra 1865 Askadden-ID 241318-25 Foto: ooyhag/RA

Rulleboden fra 1865 Askeladden-ID 241318-25 Foto: ooyhag/RA

Trekaier

241

318-27

Fabrikkb
ygg fra
1913

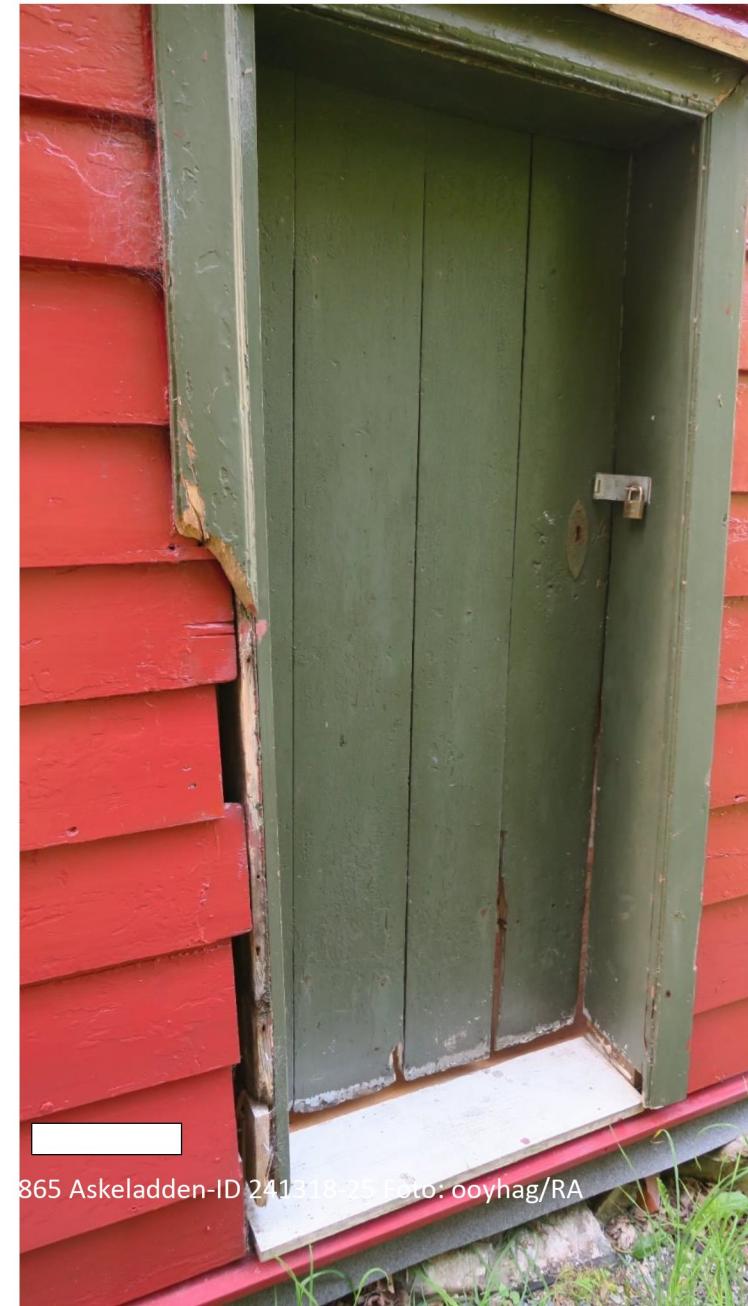
Askeladden-
ID 241318-
30 Gnr/Bnr
177/353
bygningsnu
mmer:
139959450

Byggherre:
Salhus
Tricotagefab
rik AS

Omfang:
eksteriør

Grunnmur i
naturstein.
Betongbygg
over fem
etasjer
inkludert
kjeller og

160

865 Askeladden-ID 241318-25 Foto: ooyhag/RA

loftet bygget har saltak tekket med skiferstein og flere takoppløft og takvinduer. Flere av disse er av nyere dato. Det er vinduer i alle veggene. Disse er skiftet i nyere tid og har sprosser som er limt til glasset. På den synlige gavlveggen er det dører/lagerporter som er midtstilt på veggen og som tidligere har vært tilgjengelige med kran. I 1934 ble bygget utvidet i retning 1927-byggget slik at byggene i dag er sammenbygget. Opprinnelig produksjonsbygg, benyttes i dag som magasiner og kontorer for museumstjenesten.

Varemottak 1959

Askeladden-ID 241318-31 Gnr/Bnr 177/353 Bygningsnummer: 139959469

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

Omfang: eksteriør

Bygg reist som varemottak. Bygget er reist i Betong og har to bygningskropper plassert etter hverandre. Bygget har enkle saltak tekket med plater. Inngang via garasjeport, dør i bakkant og er koblet til 1913-bygget via lukket svalgang. Det er nyere vinduer montert på sjøsiden.

Skolehus fra 1878

Askeladden-ID 241318-13 Gnr/Bnr 177/337 Bygningsnummer 139712951

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

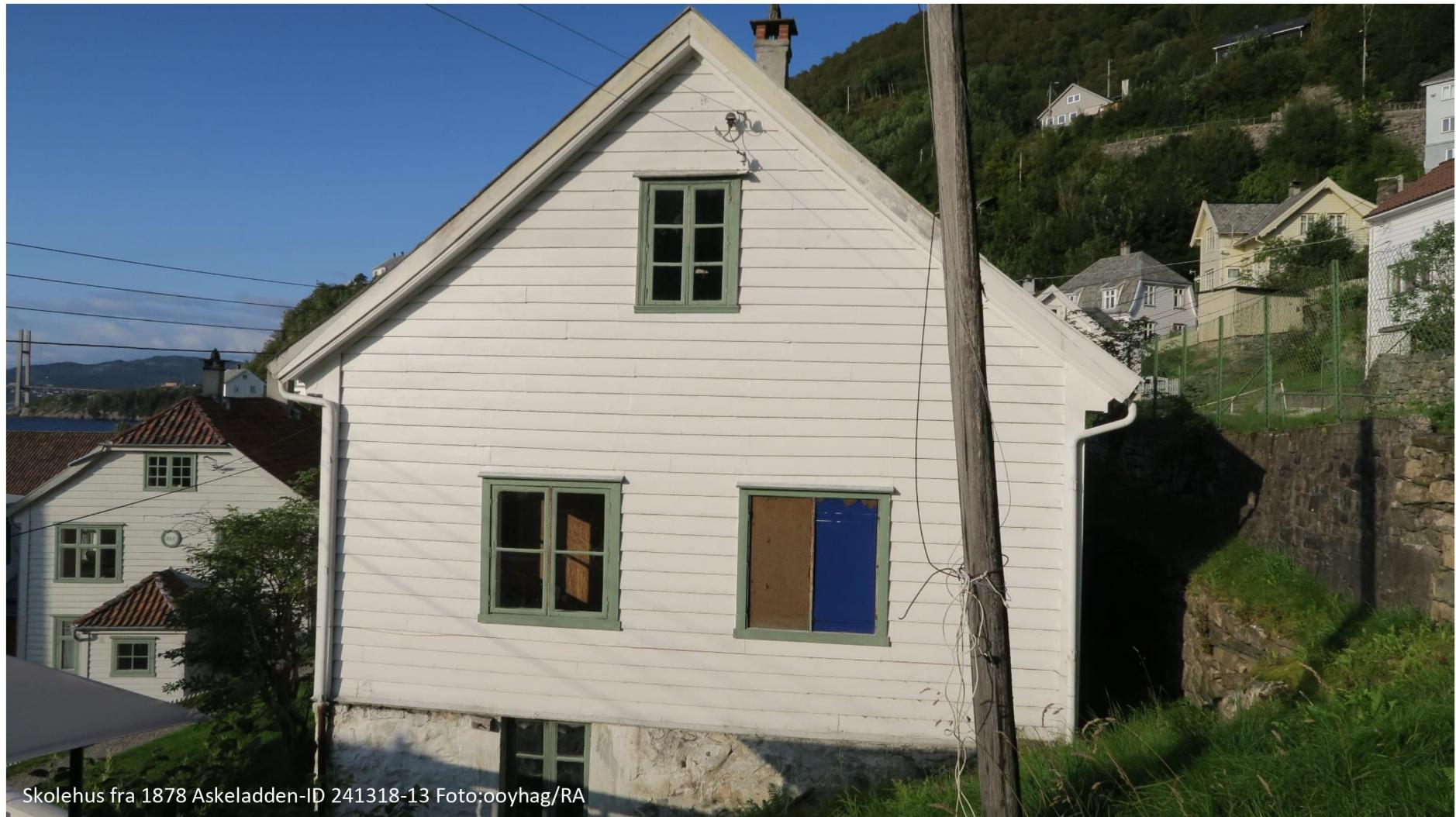
Omfang: eksteriør

Bygget som verksskole i tråd med skoleloven av 1860.

Grunnmur i oppmurt naturstein, maskinlaftet kjerne som er kledd med liggende panel, saltak tekket med skifer. Enkle vinduer i tre med sprosset.

Skolehus fra 1878 Askeladden-ID 241318-13 Foto:ooyhag/RA

Skolehus fra 1878 Askeladden-ID 241318-13 Foto:ooyhag/RA

Skolehus fra 1878 Askeladden-ID 241318-13 Foto:ooyhag/RA

Skolehus fra 1878 Askeladden-ID 241318-13 Foto:ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 29 Skåldalshuset

Askeladden-ID 241318-21 Gnr/Bnr 177/306 bygningsnummer: 139642775

Byggherre: ukjent Omfang: eksteriør

Skåldalshuset ble flyttet til Salhus av arbeidere i 1860 og er i dag det eldste bygget ved anlegget. Mellom Skåldalshuset og tilhørende uthus er det en steinsatt hage med tilhørende steinbenk.

Bygget er reist på en natursteinsmur, veggene er delvis laftet, delvis utført i grovt bindingsverk. Saltak tekket med teglstein. Vinduene er enkle med sprosser utført i treverk.

Arbeiderbolig nr. 29 Skåldalshuset Askeladden-ID 241318-21 Foto: ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 29 Skåldalshuset Askeladden-ID 241318-21 Foto: ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 29 Skåldalshuset Askeladden-ID 241318-21 Foto: ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 29 Skåldalshuset Askeladden-ID 241318-21 Foto: ooyhag/RA

Arbeiderbolig nr. 29 Skåldalshuset Askeladden-ID 241318-21 Foto: ooyhag/RA

Uthus arbeiderbolig nr. 29 Skådalshuset

Askeladden-ID 241318-22 Gnr/Bnr 177/306 bygningsnummer: 139642783

Byggherre: ukjent

Omfang: eksteriør

Byggår: 1920

Bygget som uthus for nr. 29.

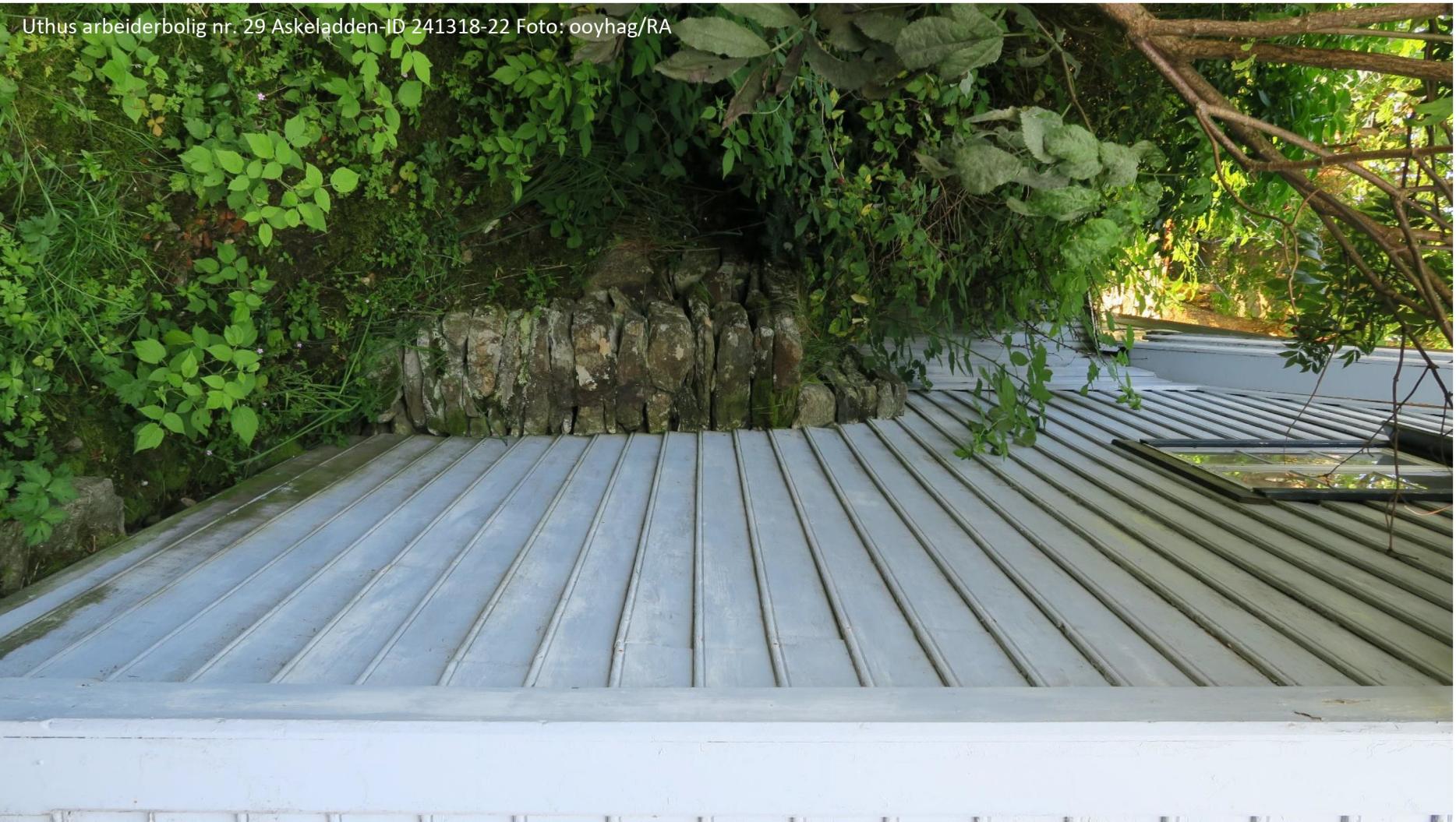
Bygget har delvis grunnmur i naturstein, yttervegger i grovt bindingsverk med enkeltfalset kledning. Taket er delvis tekket med bølgeblikk, delvis teglstein.

Uthus arbeiderbolig nr. 29 Askeladden-ID 241318-22 Foto: ooyhag/RA

Uthus arbeiderbolig nr. 29 Askeladden-ID 241318-22 Foto: ooyhag/RA

Steinsatt hage

Askeladden-ID 241318-2 Gnr/Bnr 177/306 se beskrivelse av arbeiderbolig nr.29.

Lekeplass

Askeladden-ID 241318-33 Gnr/Bnr 177/337

Byggherre: Salhus tricotagefabrik AS

Lekeplassen ble etablert i forbindelse med skolen og barnehagen tilknyttet fabrikken. Det stod tidligere et hus på tomta, og lekeplassen ble etablert da huset ble revet. Dateringen er usikker, men på bakgrunn av informasjon innhentet av Norsk Trikotasjemuseum anslås lekeplassen etablert mellom 1932 og 1945. Lekeplassen består av et inngjerdet område og enkle apparater utført i rør. Det er et eldre huskestativ hvor huskene er tatt ned, men bevart på museet. Gjerdet er skiftet i nyere tid og hadde antagelig eldre trallebaneskinner som gjerdestolper.

Lekeplass, Askeladden-ID: **xxx** Foto:ooyhag/RA

Lekeplass, Askeladden-ID: xxx Foto:ooyhag/RA

Lekeplass, Askeladden-ID:xxx Foto:oyhag/RA

Badepass på Rotholsneset 1959

Askeladden-ID 241318-26 Gnr/Bnr 177/7 bygningsnummer: ikke bygningsnummer

Byggherre: Salhus Tricotagefabrik AS

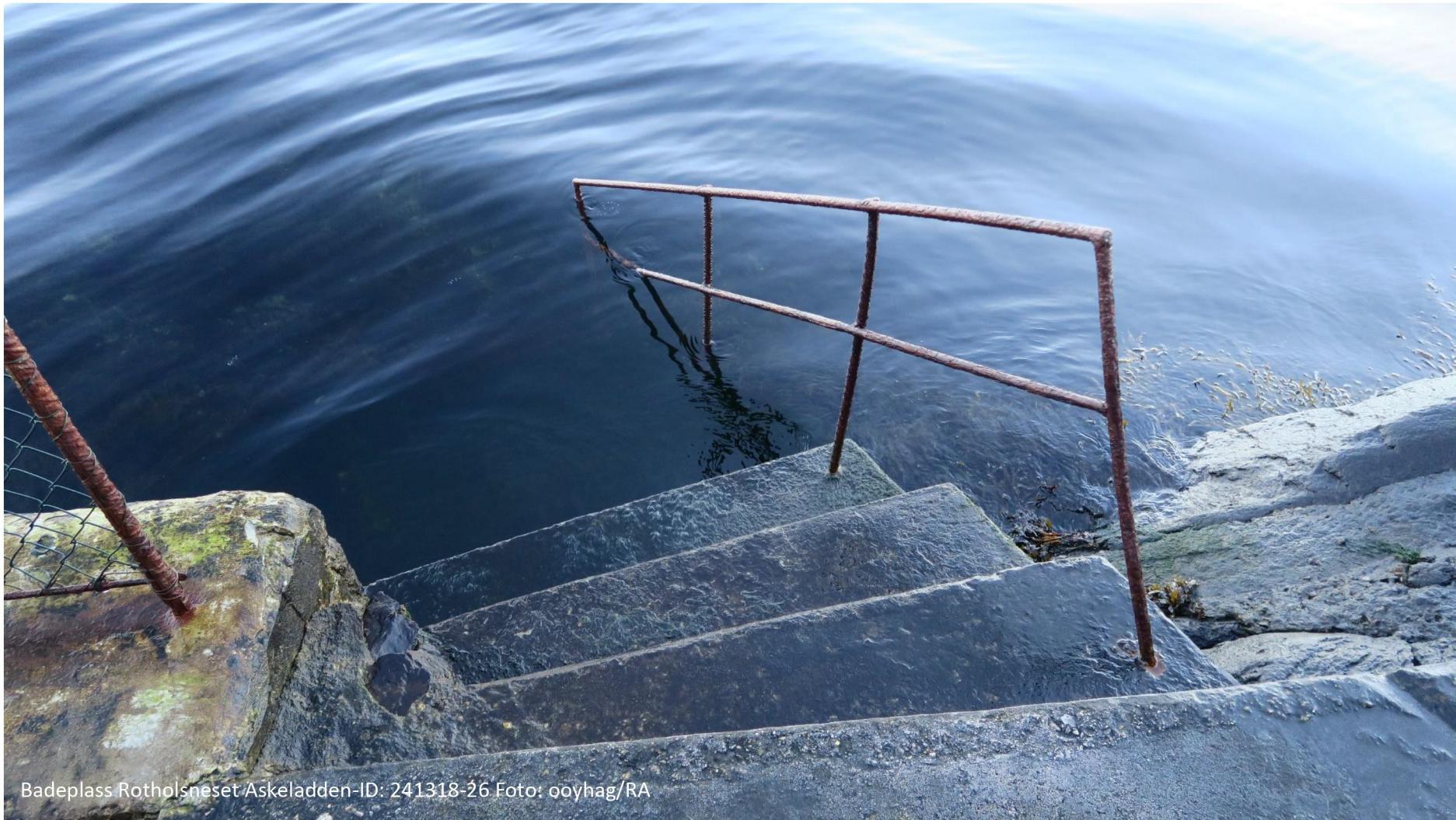
Friluftsbadet ble bygget av fabrikken. Det består av et sjøvannbasseng i pusset naturstein med oppholdsområde og solplasser som er etablert i terrenget som støpte flater. Badepassen er rehabilitert i flere omganger. Det er støpt trapp ned i sjøen og et nytt stupebrett konstruert av rør og trevirke på 2000-tallet. Sjøvannsbassenget er delvis inngjerdet med nettinggjerde. Rekkverk er delvis utført med rør, delvis i grovt armeringsjern.

Badepass Rotholsneset Askeladden-ID: 241318-26 Foto: ooyhag/RA

Badeplace Rotholsneset Askeladden-ID: 241318-26 Foto: ooyhag/RA

Badepass Rotholsneset Askeladden-ID: 241318-26 Foto: oyhag/RA

Badepass Rotholsneset Askeladden-ID: 241318-26 Foto: ooyhag/RA

Badepass Rotholsneset Askeladden-ID: 241318-26 Foto: oyvhag/RA

Badepass Rotholsneset Askeladden-ID: 241318-26 Foto: oyhag/RA

Badepass Rotholsneset Askeladden-ID: 241318-26 Foto: ooyhag/RA

Stier, trappeløp, steinsetting, murer gelendre og gjerder

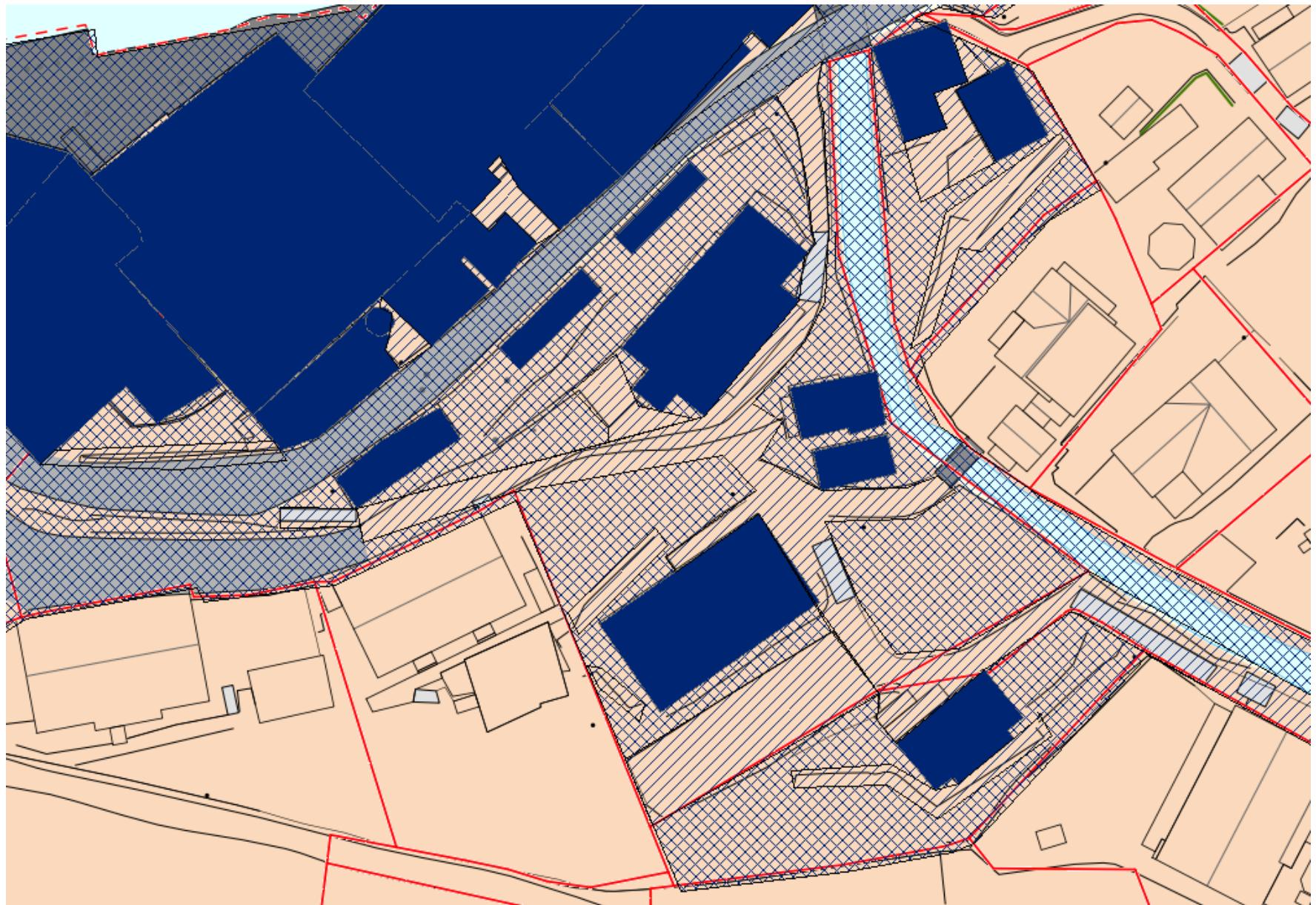
Askeladden-ID 241318-34 Gnr/Bnr 177/337 bygningsnummer: ikke bygningsnummer

Byggeår: ukjent

Byggherre: ukjent

Omfang: utomhus se kart

Salhus er En rekke ferdsselsårer og terrasseringer i tilknytting til boligene på Salhus. De fleste murene er tørrmurt av naturstein. Trappeløp er utført i betong. I forbindelse med ferdsselsveiene finnes en rekke gelendre utført i rør og armeringsjern. Disse bærer preg av å være hjemmelagde. Rundt baksiden av fabrikken er det nettinggjerder som løper mellom byggene.

Stier, trappeløp, steinsetting, murer gelendre og gjerder Askeladden-ID 241318-34 Foto oyhag/RA

Stier, trappeløp, steinsetting, murer gelendre og gjerder Askeladden-ID 241318-34 Foto oyhag/RA

Stier, trappeløp, steinsetting, murer gelendre og gjerder Askeladden-ID 241318-34 Foto ooyhag/RA

Stier, trappeløp, steinsetting, murer gelendre og gjelder Askeladden-ID 241318-34 Foto ooyhag/RA

Stier, trappeløp, steinsetting, murer gelendre og gjerder Askeladden-ID 241318-34 Foto ooyhag/RA